

Focus, samenhang en samenwerking

Herijking cultuurbeleid gemeente Venlo 2015-2018

RUIMTE EN ECONOMIE

team REWLE

steller BTV Ellenbroek

doorkiesnummer +31 77 3596170

registratienummer

datum april 2015

Samenvatting vooraf

De cultuurnota “Focus, samenhang en samenwerking; herijking cultuurbeleid gemeente Venlo 2015-2018” is tot stand gekomen als resultaat van gesprekken met de professionele culturele instellingen in Venlo. De nota is een herijking van het cultuurbeleid zoals in de nota uit 2011: ‘Kansen voor Cultuur!; cultuurbeleid gemeente Venlo 2011-2014’. De culturele instellingen in Venlo hebben na de forse bezuinigingen nu weer een zeker evenwicht bereikt en voelen de behoefte om meer gezamenlijk naar de toekomst te kijken.

Met de nieuwe cultuurnota willen we de komende vier jaar werken aan:

- Een compacte *Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur* van vijf concrete speerpunten;
- Een betere werkorganisatie voor samenwerking en afstemming door de oprichting van het *Cultuur Platform Venlo*;
- Een bundeling van geldstromen als werkbudget van het Cultuur Platform Venlo voor de uitvoering van de *Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur*, in de vorm van een nieuw *Cultuurfonds Venlo* met publiek-privaat geld.

De *Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur* zorgt voor focus en bestaat uit de volgende vijf speerpunten/thema's:

1. Horizontale programmering
2. Cultuureducatie
3. Cultuur in de Wijk
4. Regionalisering
5. Collectieve promotie & marketing.

Niet praten, maar doen, is het motto van het Cultuur Platform Venlo. Cultuur Platform Venlo geeft invulling aan de thema's met concrete jaarprogramma's en projecten. Cultuur Platform Venlo bestaat uit:

- Een kerngroep bestaande uit de directies van de basisvoorzieningen, het Limburgs Museum en de gemeente;
- Per speerpunt/thema een werkgroep, waaraan verschillende samenwerkingspartners deelnemen uit het culturele veld, amateurkunst, onderwijs, bedrijfsleven enz.

De werkgroepen stellen jaarprogramma's met concrete projecten op. Voor de uitvoering van die jaarprogramma's/projecten wordt een nieuw Cultuurfonds Venlo ingesteld, dat jaarlijks gevoed wordt met budget van de grote instellingen (basisvoorzieningen en Limburgs Museum) en een matchingsbedrag vanuit de gemeente. Aldus komt een werkbudget van €150.000 beschikbaar (€ 75.000 instellingen en € 75.000 gemeente). Het Cultuurplatform Venlo zal zich inspannen om ook derde geldstromen aan te boren van bijvoorbeeld Provincie of particuliere fondsen, zodat het werkbudget verder kan worden uitgebreid.

Met de *Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur* bieden we focus. Het Cultuur Platform Venlo zorgt voor samenhang en samenwerking. En met het Cultuurfonds Venlo ontstaat ook doorzettingsmacht. De voorstellen kunnen rekenen op breed draagvlak bij het culturele veld. Deze nota “Focus, samenhang en samenwerking; herijking cultuurbeleid gemeente Venlo 2015-2018” is dan ook een coproductie van gemeente en instellingen.

Aan de voorstellen voor nieuw beleid ligt een evaluatie van het eerdere beleidskader ‘Kansen voor Cultuur!’ ten grondslag en we hebben als input gekeken naar actuele beleidskaders, o.a. vanuit het Coalitieprogramma en de Sociale Structuurvisie. Ook hebben we in beeld gebracht waar Venlo op dit moment staat qua uitgaven voor cultuur in vergelijking tot andere steden met ca. 100.000 inwoners. Die vergelijking laat zien dat Venlo met een bedrag van € 95 per

inwoner aan jaarlijkse uitgave voor cultuur onder het gemiddelde van € 123 zit van vergelijkbare steden. Deze constatering geeft stof tot nadenken nu uit steeds meer onderzoeken en analyses (o.a. van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, Atlas voor gemeenten, Raad voor Cultuur) blijkt dat cultuur naast een intrinsieke waarde, ook van groot belang kan zijn voor stedelijke vitaliteit en sociaal-economische ontwikkeling. Een constatering die we onlangs nog terug zagen in de presentatie van het onderzoek dat de stadsgeograaf Jos Gadet in Venlo heeft gedaan.

Tegen deze achtergrond doen we in deze cultuurnota ook praktische voorstellen om daadwerkelijk te komen tot de reeds eerder beoogde meerjarige subsidieovereenkomsten met onze culturele instellingen, zowel de basisvoorzieningen (grote instellingen) als de meerjarenavoorzieningen (kleinere instellingen met een structureel subsidie). De subsidiebeschikking hebben we daarop aangepast, voorzien van een bijlage Prestatieafspraken waarin we per instelling vastleggen:

- Welke kernactiviteiten zij uitvoeren en welk publieksbereik zij daarmee genereren;
- Welke concrete bijdrage zij leveren aan de uitvoering van het nieuwe cultuurbeleid (deelname aan Cultuur Platform Venlo en bijdrage aan Cultuurfonds Venlo)
- Hoe de organisatie functioneert (Governance, administratieve organisatie, financieel resultaat, klanttevredenheid).

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
DEEL I		
2	Evaluatie ‘Kansen voor Cultuur!’	8
2.1	Beleidsprogramma’s.....	8
2.2	Meer samenwerking in de cultuursector	10
2.3	Herziening subsidiekader	10
3	De waarde van cultuur	13
3.1	Waarom cultuur en cultuurbeleid?	13
3.2	Uitgaven cultuur Venlo; een benchmark.....	14
4	Actuele beleidskaders	15
4.1	Coalitieprogramma 2014-2018	15
4.2	Sociale Structuurvisie	16
4.3	Ruimtelijke Structuurvisie	17
4.4	Erfgoedbeleid en evenementenbeleid	18
4.5	Provinciaal beleid	18
4.6	Bestuursopdrachten	18
4.7	Euregio en strategische contacten Duitsland	19
4.8	Campusontwikkeling	19
DEEL II		
5	Gezamenlijke beleidsagenda cultuur	21
5.1	Horizontale programmering	21
5.2	Cultuureducatie (basis)onderwijs	22
5.3	Cultuur in de Wijk	23
5.4	Collectieve promotie en marketing	24
5.5	Regionalisering.....	25
6	Niet praten maar doen: Cultuurplatform Venlo.....	27
6.1	Opzet.....	27
6.2	Doelstelling.....	27
6.3	Organisatie en werkwijze.....	27
7	Uitvoeringsinstrument: Cultuurfonds Venlo!.....	29
7.1	Opzet.....	29
7.2	Doelstelling.....	30
7.3	Organisatie en werkwijze.....	30
7.4	Rol en positie amateurkunsten	30
7.5	Jaarlijkse Cultuurconferentie Venlo	31

DEEL III

8	Naar meerjarige subsidieovereenkomsten	33
8.1	Aanpassingen subsidiesystematiek.....	33
8.2	Format budget-prestatieafspraken	34
8.3	Voorbeeld beschikking met budget/prestatieafspraken	35
9	Beleidsuitgangspunten subsidieverlening	40
9.1	Basisvoorzieningen	40
9.2	Meerjarenvoorzieningen	44
9.3	Subsidieregelingen eenmalige activiteiten	45
10	Overzicht Subsidies 2015-2018	46

Bijlage 1: Artikel MMNieuws over lokale cultuurfondsen

1 Inleiding

De nota 'Kansen voor Cultuur!; cultuurbeleid gemeente Venlo 2011-2014' is vier jaar geleden tot stand gekomen, als resultaat van een samenspraak met het culturele veld. In 'Kansen voor Cultuur!' hebben we aangegeven elke vier jaar het beleid te willen herijken en op basis daarvan meerjarige afspraken te maken met het culturele veld over de uitvoering van het beleid. Hoogste tijd dus om het cultuurbeleid voor de komende vier jaar uit te stippelen, ook nu in co-creatie met het culturele veld. De behoefte aan een actualisering van het cultuurbeleid is ook door de raad en het culturele veld onderstreept.

De behoefte aan verandering komt niet alleen voort uit het cultuurveld zelf. Als college vinden wij dat het tijd is om in de geest van ons coalitieprogramma ook in het cultuurdomein meer los te laten, meer over te laten aan de 'spelers in het veld', om zo ruimte te geven aan initiatieven die van onderop ontstaan. En we zien ook de kansen om cultuur als instrument in te zetten in het sociale domein, om zo bij te kunnen dragen aan participatie en sociale samenhang.

Om het cultuurbeleid te herijken zijn de afgelopen maanden de volgende stappen gezet:

- In december 2014 hebben we een Startnotitie opgesteld, waarin we hebben aangegeven waar we met de uitvoering van het cultuurbeleid staan en welke beleidsopgaven we voor de komende jaren zien. We maakten daarbij onder meer gebruik van de opbrengst van de gesprekken die in de loop van het jaar zijn gevoerd met het veld, van de resultaten van het voortgangsoverleg Cultuurnota en van het rondetafelgesprek van de gemeenteraad met de instellingen.
- De Startnotitie hebben we vervolgens besproken op een miniconferentie op 29 januari jl. met een vertegenwoordiging van de basisinstellingen en de professionele meerjarenvoorzieningen, gevolgd door bilaterale overleggen met de basisinstellingen, omdat we in de komende beleidsperiode willen doorpakken om te komen tot meerjarige budget-prestatieafspraken over de uitvoering van het beleid;
- De inzichten vanuit de miniconferentie en de bilaterale gesprekken hebben we vertaald in een conceptnota 'Focus, Samenhang en Samenwerking; herijking cultuurbeleid Venlo 2015-2018', die we hebben ingebracht in een tweede miniconferentie met het culturele veld op 8 april jl.

De bijeenkomst van 8 april is bijgewoond door een brede vertegenwoordiging van de basisvoorzieningen en de meerjarenvoorzieningen. Ook het Limburgs Museum als belangrijke culturele instelling in onze stad was aanwezig. In de bijeenkomst hebben we mogen constateren dat het voorgestane beleid zoals verwoord in deze nota, breed gedragen wordt door het culturele veld. We beschouwen deze nota dan ook niet zozeer als een gemeentelijke nota, maar als een gezamenlijk product van gemeente en het culturele veld.

We hebben als titel voor het nieuwe cultuurbeleid gekozen voor 'Focus, Samenhang en Samenwerking' omdat dit naar onze mening goed strookt met de wensen van het culturele veld. De culturele organisaties hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan een te breed opgezet cultuurbeleid met te hoge ambities en te veel beleidslijnen of -programma's waar aan gewerkt moet worden. Er is behoefte aan een periode van relatieve rust waarin de eigen kernactiviteiten verder op orde kunnen worden gebracht. En waarin gericht kan worden samengewerkt aan de uitvoering van een gezamenlijke beleidsagenda cultuur, met een beperkt aantal speerpunten. Een samenwerking die dan minder vrijblijvend van opzet moet zijn dan tot op heden het geval is.

Uit de evaluatie van 'Kansen voor Cultuur!' hebben we samen met de instellingen vastgesteld dat er ondanks de bezuinigingen de afgelopen periode veel is bereikt, maar dat juist de toen al

geformuleerde ambitie om de samenwerking meer handen en voeten te geven te weinig uit de verf is gekomen. Een tweede belangrijk punt dat is blijven liggen betreft de voorgenomen herziening van het subsidiekader voor de professionele instellingen (Basisvoorzieningen en de Meerjarenvoorzieningen). Ook aan dit punt hecht het culturele veld veel waarde; de instellingen willen graag meerjarige budget-prestatieafspraken met de gemeente maken waarin is vastgelegd wat er van hen verwacht wordt aan kernactiviteiten en aan inspanningen om de gezamenlijke beleidsagenda cultuur uit te voeren en welke subsidiebijdragen daar tegenover staan.

Samengevat komt het er op neer dat de komende jaren twee hoofdonderwerpen in het cultuurbeleid centraal moeten staan:

- Focus op de uitvoering van een compacte, gezamenlijke beleidsagenda cultuur, zowel op inhoud, organisatie en geld;
- Herziening van het subsidiekader met meerjarige budget-prestatieafspraken.

Deze nota 'Focus, Samenhang en Samenwerking; herijking cultuurbeleid Venlo 2015-2018' bevat drie delen:

- In Deel I van deze nota gaan we in op de uitgangssituatie, met een analyse van de uitvoering van 'Kansen voor Cultuur!' (hoofdstuk 2), een hoofdstuk (3) over de waarde van cultuur voor de stedelijke ontwikkeling (theorie) en wat Venlo daadwerkelijk aan cultuur uitgeeft (praktijk; benchmark) en een schets van relevante actuele beleidsontwikkelingen zoals het Coalitieprogramma Venlo 2014-2018, de Sociale Structuurvisie en provinciaal beleid (hoofdstuk 4). Als bijlage hebben we toegevoegd het Uitvoeringsprogramma 2015, waarin o.a. wordt aangegeven wat de actuele ontwikkelingen zijn bij de gesubsidieerde culturele instellingen.
- In Deel II schetsen we het cultuurbeleid voor de komende jaren, met als inzet om te komen tot meer focus, samenhang en samenwerking in het culturele veld. Op basis van de uitkomsten van de cultuurconferenties en de gesprekken met de afzonderlijke instellingen presenteren wij in dit deel een gezamenlijke beleidsagenda cultuur waaraan gemeente en instellingen de komende jaren kunnen werken (hoofdstuk 5), een voorstel voor een nieuwe vorm voor samenwerking in een Cultuur Platform Venlo (hoofdstuk 6) en een voorstel voor een Cultuurfonds Venlo, waarin instellingen, gemeente en private partijen middelen bijeen brengen om de uitvoering van projecten en programma's van de gezamenlijke beleidsagenda cultuur te kunnen bekostigen (hoofdstuk 7).
- In Deel III geven wij aan hoe wij vorm willen geven aan het werken met meerjarige subsidieafspraken, voorzien van een uitgewerkt voorbeeld, in casu De Maaspoort (hoofdstuk 8) en wat per basisvoorziening en per meerjarenvoorziening de belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn die we willen vastleggen in de prestatieafspraken voor de komende jaren (hoofdstuk 9). We ronden af met een financieel overzicht van alle cultuursubsidies voor de periode 2015-2018 (hoofdstuk 10).

Deel I Uitgangssituatie

2 Evaluatie 'Kansen voor Cultuur!'

2.1 Beleidsprogramma's

De cultuurnota 'Kansen voor Cultuur!' is indertijd opgezet aan de hand van de raadsprogramma's die zijn geformuleerd op basis van de Stadsvisie 2030:

- Stad van actieve mensen;
- Centrum van de euregio;
- Innovatieve & excellente stad;
- Veelzijdige stad in het groen.

Daarnaast bevatte 'Kansen voor Cultuur!' twee andere hoofdlijnen van beleid:

- Meer samenwerking in de cultuursector
- Herziening van het subsidiekader

In het Uitvoeringsprogramma 2015 (afzonderlijk document) hebben wij de beleidsvoornemens van 'Kansen voor Cultuur!' geëvalueerd. Onder verwijzing naar dit Uitvoeringsprogramma 2015 lopen wij onderstaand de stand van zaken bij de verschillende beleidsvoornemens op hoofdlijnen langs.

Vooraf merken wij op dat na vaststelling van 'Kansen voor Cultuur!' onze gemeente fors heeft bezuinigd op de cultuursubsidies. Kende de cultuurbegroting in 2011 nog een omvang van ruim € 9,2 miljoen, voor 2015 is een bedrag begroot van € 7,6.

Deze bezuinigingen hebben een stevige wissel getrokken op de spankracht van onze culturele voorzieningen en daarmee op de uitvoering van het beleid 'Kansen voor Cultuur!'.

Stad van actieve mensen

De ambitie van dit raadsprogramma was dat we met kunst en cultuur onze inwoners meer willen betrekken bij de stedelijke samenleving, zowel jongeren als ouderen. Als speerpunten in dit programma zijn benoemd: cultuur in de wijk, talentontwikkeling en amateurkunst.

Met name de Bibliotheek en Kunstencentrum Venlo zijn met dit programma actief geweest. KCV door culturele initiatieven in de wijk aan te jagen, met aanbod van naschoolse cultuureducatie voor kinderen en met ondersteuning van amateurverenigingen. Talentontwikkeling loopt daar als een rode draad doorheen, zoals het initiatief van Popshop. De aanstelling van enkele cultuurcoaches uit het budget voor combinatiefunctionarissen zorgt inmiddels voor een belangrijke impuls in dit programma.

Voor wat betreft cultuur in de wijk, heeft de bibliotheek sinds 2013 een koerswijziging in gang gezet, waarbij ze in plaats van stand-alone filialen zich meer wil manifesteren als onderdeel van Huizen in de Wijk. Op die plekken beoogt de bibliotheek niet alleen informatiepunt en ontmoetingsplek te zijn, maar ook actief te zijn voor wijkbewoners o.a. met projecten leesbevordering en mediawijsheid. De functieverbreiding tot Brede Bieb en de ontwikkeling richting het sociale domein verkeert nog in het beginstadium.

Specifiek ten aanzien van Amateurkunst zijn conform de voornemens van 'Kansen voor Cultuur!' de Subsidieregels Amateurkunst en Volkscultuur geactualiseerd. Ons voornemen om een platform Amateurkunst op te richten is wel in gang gezet, maar het bleek in de praktijk niet haalbaar; de opzet was te breed. En de behoefte was gering, aangezien er al veel samengewerkt wordt door de verenigingen onder elkaar.

Verder is er onder druk van teruglopende budgetten voor gekozen de verbetering van de accommodatie van Theater de Garage niet uit te voeren.

Centrum Euregio

Met 'Kansen voor Cultuur!' is beoogd bij te dragen aan het raadsprogramma 'Centrum van de Euregio, hoofdstad en vitaal hart'. Als beleidsvoornemens zijn daarbij genoemd: invulling geven aan het Podiumkwartier; versterking van het Museumkwartier, versterking van Kloosterdorp Steyl met Keramiekcentrum de Tiendschuur en collectieve publiciteit en marketing.

Met de renovatie en uitbreiding van De Maaspoort en de nieuwbouw van poppodium Grenswerk zijn de ambities van het Podiumkwartier ruimschoots ingevuld. Venlo beschikt nu over voorzieningen en programma waar we ons mee kunnen onderscheiden. Dat is nog niet het geval ten aanzien van de beoogde versterking van Museum van Bommel van Dam. Niettemin: wat niet is kan nog komen. Het plan voor verzelfstandiging van Museum van Bommel van Dam, in een samenwerking (shared service) met het Limburgs Museum ligt er, maar ten aanzien van mogelijke herhuisvesting wordt nog gestudeerd op een aantal scenario's. Het nadenken over de verdere ontwikkeling rond de musea zijn nadrukkelijk in het perspectief zijn geplaatst van de Campusontwikkeling, de versterking van de binnenstad, en dan met name het gebied rond de Parade.

Ook aan de beoogde versterking Kloosterdorp Steyl met o.a. herhuisvesting van Keramiekcentrum De Tiendschuur annex aan het Missiemuseum is hard gewerkt. Aan plannen geen gebrek, maar helaas heeft het overleg tussen de Stichting Keramiekcentrum de Tiendschuur en de Stichting Kloosterdorp Steyl nog niet geleid tot een positief besluit over de uitvoering daarvan. De gesprekken gaan nog voort.

Voor wat betreft collectieve publiciteit en marketing is inmiddels wel vooruitgang geboekt. Zo zijn vrijwel alle culturele voorzieningen nu aangesloten bij Leisureport, de promotie- en marketingorganisatie in Noord-Limburg. Met websites, apps, toeristische informatiepunten en de regionale Uitagenda Noord-Limburg wordt het culturele aanbod onder de aandacht van een breed publiek gebracht. Niettemin leeft onder de culturele instellingen een breed gedragen gevoel dat er veel meer terreinwinst te behalen valt met gezamenlijke inspanningen op het gebied van promotie en marketing.

Innovatieve en excellente stad

In het licht van dit raadsprogramma is ingezet op het beschikbaar krijgen en aanwenden van innovatiebudget bij de culturele instellingen. De praktijk heeft evenwel uitgewezen dat alle grote culturele instellingen (basisvoorzieningen) volop bezig zijn met transitie als gevolg van bezuinigingen. Dat heeft ook geleid tot innovaties in de vorm van vernieuwingen in programma en organisatie, maar niet in het oormerken van een apart budget voor Research & Development.

Een ander beleidsvoornemen in dit raadsprogramma was het initiëren van netwerkvorming op het gebied van creatieve bedrijvigheid, waarvoor de gemeente formatie beschikbaar zou stellen. Dit beleidsvoornemen zien we niet meer als een passende taak bij de regisserende overheid; wel voor het veld zelf. Een ander beleidsvoornemen van 'Kansen voor Cultuur!' om creatieve bedrijvigheid te stimuleren was het ontwikkelen van een hotspot creatieve bedrijvigheid. Met De Manufactuur, het Nedinscogebouw, atelierwoningen en studio's met popcafé bij Grenswerk, is al met al een behoorlijke impuls gegeven aan dit beleidsvoornemen.

Veelzijdige stad in het Groen

Met 'Kansen voor Cultuur!' is ingezet op het opstellen van een Cultuurhistorische Waardenkaart Venlo en een Programma Culturele planologie. In 2013 is een eerste versie van

de Cultuurhistorische Waardenkaart opgesteld. Inmiddels wordt gewerkt aan een verbeterde versie, die als Cultuurhistorische Atlas Venlo zal worden uitgebracht. Een programma Culturele Planologie is er nog niet, bij gebrek aan een vaste structuur waarin ook andere erfgoedorganisaties en historische verenigingen zijn aangehaakt.

Bijdrage aan programma

We zien dat ons cultuurbeleid de afgelopen vier jaar uitstekend aansloot bij de doelen die wij onszelf hebben gesteld in de Regiovisie en, in het verlengde daarvan, de Raadsprogramma's. Het hanteren van de raadsprogramma's bood ons, en de instellingen die met de uitvoering van het cultuurbeleid bezig zijn, een heel goed handvat om ons gezamenlijk te kunnen focussen op de ambities die wij als gemeente nastreven. In het nieuwe cultuurbeleid brengen we die focus opnieuw aan. Verschil is nu dat niet onze Regiovisie leidend is, maar de doelen die we samen met het veld hebben ontwikkeld.

2.2 Meer samenwerking in de cultuursector

Naast de beleidsvoornemens op basis van de verschillende programmalijnen van de Strategische Visie 2030 hebben we in 'Kansen voor Cultuur!' ingezet op het bewerkstelligen van meer samenhang en samenwerking. Daarbij is de culturele keten als richtinggevend concept opgevoerd om per kunstdiscipline op de schakels leren – maken – presenteren – interesseren de verschillende organisaties in het culturele veld, groot en klein, tot afstemming en samenwerking te brengen. De gewenste samenhang en samenwerking is niet rond deze ketens van de grond gekomen. De grote instellingen waren de aangewezen trekkers, maar die zijn allemaal te druk geweest met ombuigingen, reorganisaties en huisvestingsvraagstukken. Ook het netwerk Amateurkunst is niet grond van gekomen, enerzijds door het ontbreken van een trekker uit het veld, anderzijds doordat er al veel samengewerkt wordt.

Op het punt van een halfjaarlijks voortgangsoverleg 'Kansen voor Cultuur!' is wel vooruitgang geboekt. Weliswaar nog niet in een vaste frequentie, maar met de directies van de culturele instellingen vindt met enige regelmaat voortgangsoverleg plaats.

De culturele instellingen hebben zich verenigd in het Venloos Overleg Cultuurinstellingen (VOC). Dit VOC bestaat sinds 1994 als overlegorgaan van de professionele instellingen. Het VOC functioneerde lange tijd goed, maar ziet de laatste jaren een aantal tekortkomingen in het functioneren van het platform. Belangrijkste bezwaar is dat het overleg teveel als vrijblijvend wordt ervaren. In 2014 zijn er ideeën ontwikkeld voor een andere opzet die nog wachten op uitvoering:

- Minder vrijblijvend, mogelijk een rechtspersoon met een onafhankelijke voorzitter;
- Instellingen participeren op directieniveau;
- Betere verbinding met gemeente / discussie met politiek;
- Meer samenhang en samenwerking op strategische punten;
- Werken met een beknopt beleidsplan;
- Vanuit het overleg opzetten operationele werkgroepen.

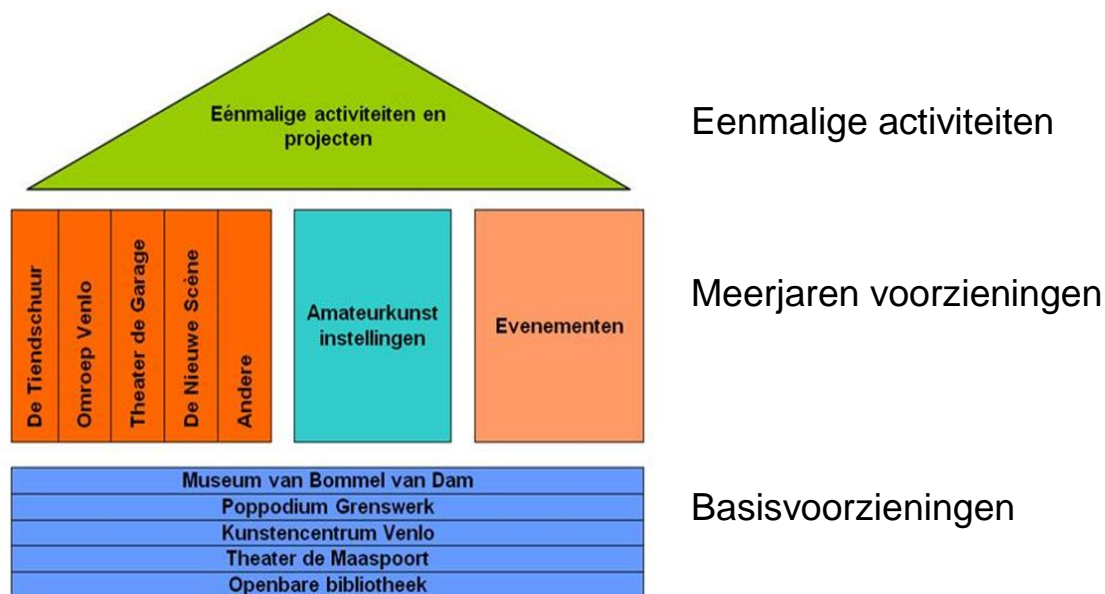
2.3 Herziening subsidiekader

Aanpassing subsidiegebouw

Met de nota 'Kansen voor Cultuur!' is een herziening van het subsidiekader voor de cultuursector voorgesteld, zodanig dat onderscheid wordt gemaakt in structurele en incidentele subsidies, inzichtelijk wordt gemaakt welke prestaties voor de verleende subsidie worden gerealiseerd en afspraken over monitoring en verantwoording van de subsidies.

Daartoe is een subsidiegebouw geïntroduceerd met een onderscheid in drie type voorzieningen:

- Eenmalige activiteiten en projecten (subsidieregelingen);
- Meerjarenvoorzieningen (o.a. festivals, verenigingen en middelgrote organisaties);
- Basisvoorzieningen (de vijf grote, professionele instellingen).

Het subsidiegebouw heeft betrekking op de door de gemeente gesubsidieerde culturele voorzieningen. Volledigheidshalve merken we op dat onze stad nog een prachtige culturele ‘basisvoorziening’ rijk is: het Limburgs Museum. Het Limburgs Museum maakt als zodanig geen deel uit van ons subsidiegebouw, om de simpele reden dat wij geen structurele subsidierelatie met deze instelling onderhouden. Het Limburgs Museum ontvangt een structurele exploitatiesubsidie van provincie Limburg van 2,8 miljoen bij een omzet van 5,2 miljoen. In 2014 telde het museum 87.258 bezoekers. Daarmee is LM een belangrijke partner, ook voor het nieuwe cultuurbeleid.

Aanpassing subsidiesystematiek

De verantwoording van de subsidieverlening wordt inmiddels volgens deze indeling subsidiegebouw gepresenteerd, o.a. in de jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's. De beoogde aanpassing van de subsidiesystematiek is echter nog niet volledig uitgewerkt en ingevoerd. Het beleidsvoornemen was ten aanzien van de culturele basisvoorzieningen een nieuwe subsidiesystematiek te ontwikkelen, met als uitgangspunten:

- De gemeente herijkt eens per vier jaar het beleid;
- De basisvoorzieningen betrekken het nieuwe cultuurbeleid bij het opstellen van een instellingsbeleidsplan voor de aanstaande beleidsperiode;
- Cultuurbeleid en instellingsbeleid vormen de basis voor meerjarenovereenkomsten tussen gemeente en basisvoorzieningen, voorzien van jaarlijkse subsidiebeschikkingen met prestatieafspraken.

De beoogde subsidiesystematiek met meerjarige subsidiebeschikkingen en budget-prestatieafspraken is nog niet ontwikkeld. De instellingen laten weten hier grote behoefte aan te hebben.

Waar de systematiek al wel is aangepast, is bij Amateurkunstinstellingen en Eenmalige activiteiten en projecten. Per 2014 zijn aan de amateurkunstinstellingen subsidies voor 4 jaar verleend, tot en met 2017. Om die reden kiezen we er voor in deze cultuurnota geen aanpassingen voor te stellen ten aanzien van de subsidieregel amateurkunsten.

3 De waarde van cultuur

3.1 Waarom cultuur en cultuurbeleid?

Cultuur weer op de agenda voor stedelijk beleid

Ondanks de bezuinigingen van de afgelopen jaren lijkt er een hernieuwde belangstelling voor cultuur als aanjager van sociaal-economische ontwikkeling van steden. Bijvoorbeeld in de publicatie 'De Culturele Stad' van Cor Wijn (2013) of het VNG-advies 'Perspectief voor Steden' van de commissie Derksen (2014) wordt onderbouwd dat een florerend cultuurbeleid van belang is voor een welvarende stad. Mensen trekken naar steden vanwege hun (culturele) voorzieningen, bedrijven trekken naar steden vanwege diversiteit van de arbeidsmarkt. Internationale bedrijven willen goede culturele voorzieningen voor hun mensen. Toeristen komen naar steden met aantrekkelijk cultuuraanbod. Cultuur levert de stad dus ook veel direct economisch profijt op. Daarnaast gaat het bij cultuur om het versterken van identiteit en eigenheid. Cultuur geeft, zoals de commissie Derksen stelt, 'een sense of belonging', waardoor mensen zich aangetrokken voelen tot een stad, een regio of een land. Cultuurbeleving van burgers kan bijdragen aan sociale verbanden en gemeenschapszin.

In het recente WRR-advies 'Cultuur herwaarderen' (maart 2015) wordt naast het belang van cultuur voor stedelijke vitaliteit benadrukt dat cultuur ook een intrinsieke waarde heeft en juist voor de persoonlijke ontwikkeling van het individu van belang is en bijdraagt aan het versterken van het creatieve vermogen van onze burgers en daarmee van onze samenleving.

Vers van de pers (april 2015) heeft de Raad voor Cultuur advies uitgebracht aan minister Bussemaker van OCW: 'Agenda Cultuur 2017-2020'. Hierin beveelt de Raad aan om stedelijke regio's een centrale rol in het cultuurbeleid te geven; de steden zijn de natuurlijke brandpunten in het culturele aanbod. Stedelijke regio's kunnen rekening houden met de eigen identiteit en inspelen op de samenstelling en behoeften van de bevolking. Zo wordt meer maatwerk en onderscheid mogelijk. In de visie van de raad blijft het Rijk een belangrijke partner en financier, maar verschuift het initiatief naar de stedelijke regio. De raad doet voorstellen om de komende jaren deze verschuiving mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door bij de verdeling van financiële middelen meer rekening te houden met de cultuurplannen in de stedelijke regio's. De raad adviseert de functie van de landelijke basisinfrastructuur en de cultuurfondsen opnieuw te beschrijven, met daarbij ook aandacht voor het lokale cultuurbeleid.

Atlas voor gemeenten

Sinds 2003 produceert Gerard Marlet de 'Atlas voor gemeenten'. De Atlas is voor gemeentebesturen wat de *Lekker* is voor restauranthouders: een graadmeter voor de eigen performance. In deze *Atlas* zijn factoren opgenomen zoals cultuur, bereikbaarheid, veiligheid, kwaliteit woonvoorraad en horeca. De beleidsmatige claims die aan cultuur worden toegekend, worden in 'Atlas voor gemeenten' met feiten gestaafd. De voornaamste bevindingen van de *Atlas* ten aanzien van het belang van cultuur zijn:

- Steden die een gunstige ligging ten opzichte van werk en natuur combineren met een gevarieerd aanbod van stedelijke voorzieningen, hebben de grootste aantrekkingskracht op huishoudens. Dit zijn steden met veel historie, cultuur, horeca en andere woon-attracties.
- Cultuur is van belang voor de aantrekkingskracht (woonklimaat), de economie (spinoffect van bestedingen door bezoekers) en de concurrentiepositie van steden.

Steden die zo'n aantrekkelijke woonomgeving kunnen bieden slagen erin om kansrijke mensen aan te trekken en vast te houden. Aantrekkelijke steden doen het daardoor ook economisch beter: in steden met veel hoogopgeleide en creatieve mensen is de voorraad

menselijk kapitaal groter. Bedrijven komen daarop af omdat ze er productievere medewerkers vinden. Ook besteden deze mensen meer geld in de lokale economie en starten ze eerder een eigen bedrijf. Dit zijn redenen waarom in de aantrekkelijke steden niet alleen de bevolkingssamenstelling verandert, maar ook de werkgelegenheid groeit. In Nederland zijn Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Groningen en Maastricht de steden met de grootste attractiewaarde.

Uit de studies van Marlet is een aantal belangrijke criteria af te leiden waaraan culturele voorzieningen moeten voldoen om ook echt de aandacht te trekken van en een rol te spelen in de vestigingsbeslissing van economisch kansrijke bevolkingsgroepen. Investeringen in cultuur kunnen volgens Marlet de aantrekkingskracht van een stad naar verwachting alleen vergroten als ze worden ingezet op culturele activiteiten die:

- Kleinschalig en divers zijn;
- Op een uitgekende locatie in de stad liggen;
- Continu beschikbaar zijn;
- Gericht zijn op de plaatselijke bevolking.

Het gaat dus om kunst en cultuur waarvan de inwoners van een stad zelf kunnen genieten.

3.2 Uitgaven cultuur Venlo; een benchmark

Onderstaand hebben we van de 15 steden rond de 100.000 inwoners (Venlo en de 7 steden daarboven en daaronder) de uitgaven voor cultuur op een rij gezet (kunst, cultuur (incl. bibliotheken), erfgoed (musea e.d.) en cultuureducatie). Het betreft gegevens 2013.

Gemeente	Inwoners		Cultuurbudget		Per inwoner
's-Hertogenbosch	142741	€	23.991.000	€	168
Zoetermeer	123100	€	10.012.000	€	81
Zwolle	122562	€	17.736.000	€	145
Dordrecht	118587	€	15.633.000	€	132
Leiden	119800	€	23.049.000	€	192
Ede	109738	€	9.703.000	€	88
Emmen	108414	€	6.990.000	€	64
Venlo	100039	€	9.496.000	€	95
Delft	99280	€	13.719.000	€	138
Deventer	98472	€	12.656.000	€	129
Leeuwarden	96065	€	9.739.000	€	101
Alkmaar	94565	€	13.557.000	€	143
Sittard-Geleen	94499	€	7.279.118	€	77
Heerlen	88993	€	15.383.000	€	173
Helmond	88789	€	10.469.639	€	118

Het gemiddelde van deze 15 steden ligt op € 123 per inwoner. Venlo geeft € 95 per inwoner aan cultuur uit en besteedt dus minder dan steden van vergelijkbare omvang. Alleen de gemeenten Zoetermeer, Ede, Emmen en Sittard-Geleen geven minder uit aan cultuur.

4 Actuele beleidskaders

4.1 Coalitieprogramma 2014-2018

In april vorig jaar is het coalitieprogramma 2014-2018 'Verbinden vanuit vertrouwen en verantwoordelijkheid' vastgesteld. Kernpunten van dit coalitieprogramma zijn:

- Loslaten in vertrouwen. Dat betekent vaker en beter verantwoording afleggen over de keuzes die we maken. Ook eerder dan voorheen mensen vooraf in co-creatie betrekken bij het maken van deze keuzes. We willen inwoners bovendien de ruimte geven om zelf vanuit de samenleving keuzes te maken. Dit betekent dus loslaten in vertrouwen op de ander. Dit betekent ook dat we inzetten op minder regels en minder controle.
- Zorg voor elkaar. De zorg voor kwetsbare groepen wordt in handen gelegd van de gemeente. Dat is een grote opgave, ook omdat de verhouding tussen zorgbehoevenden en de beroepsbevolking verder verandert en er met minder geld meer zorg moet worden georganiseerd. Ook bij deze opgave geldt: beperking van bureaucratie en waar mogelijk betrokkenheid van de inwoners.
- Toekomstperspectief voor iedereen. Vanwege de vergrijzing van onze bevolking zullen we ons eens te meer inspanssen om bedrijven en onderwijsinstellingen naar de gemeente Venlo te krijgen. Bij het stimuleren van werkgelegenheid hoort ook het ontwikkelen van kwalificaties bij de beroepsbevolking door goed onderwijsaanbod en ondersteuning van startende ondernemers, o.a. door drempels en onnodige regelgeving weg te nemen.
- Leefbaarheid in wijken en dorpen. Dat willen we doen in een samenwerking tussen gemeente, partners en de samenleving. Daartoe zullen we buurtbudgetten beschikbaar stellen om initiatieven mogelijk te maken die de veiligheid, de leefbaarheid en de saamhorigheid in wijken en kernen bevorderen.
- Positionering en profilering. We willen Venlo en de euregio verder profileren en positioneren, o.a. door het aantrekken van onderwijsinstellingen, het draagvlak voor duurzaamheid C2C te vergroten, het ondernemersklimaat versterken, het Verhaal van Venlo (vroeger: Hanzestad; nu: logistieke hotspot van Europa) beter te vermarkten en het toerisme te bevorderen ('Parels aan de Maas').

Relatie met cultuurbeleid

Het coalitieprogramma 2014-2018 sluit goed op de eerder geformuleerde Stadsvisie 2030. Deze Stadsvisie is in de vorige bestuursperiode (2010-2014) vertaald in de raadsprogramma's: Stad van Actieve Mensen, Innovatieve & Excellente stad, Centrum van de euregio en Veelzijdige stad in het Groen. Deze raadsprogramma zijn destijds ook het vertrekpunt geweest voor de nota 'Kansen voor Cultuur!'. Ook al zijn de raadsprogramma's opnieuw ingericht, en zijn deze vier programma's komen te vervallen, de ambities uit de Stadsvisie staan nog steeds overeind.

Het vaststellen van een Cultuurnota is een collegeproduct dat bijdraagt aan het programma "Ontwikkeling Centrumstad". Ook inhoudelijk levert de cultuurnota de meeste bijdragen aan de drie subdoelen binnen dit programma, namelijk het versterken van de grootstedelijke voorzieningen, het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het centrum en het aantrekkelijk maken van Venlo als studentenstad.

De verbinding die er bestaat met het sociaal-maatschappelijke domein leidt er toe dat deze cultuurnota ook bijdraagt aan het programma Sport en Cultuurbevordering, waarbij het met name gaat om het Bevorderen van de passieve en actieve deelname aan kunst en cultuur in de wijk om hiermee de maatschappelijke participatie en individuele ontplooiing te stimuleren. De komende jaren zullen we in de Uitvoeringsprogramma's toelichten op welke manier het cultuurbeleid heeft bijgedragen aan het behalen van de subdoelen.

Het Coalitieprogramma 2014-2018 legt een veel nadrukkelijker accent op de betrokkenheid van inwoners. Meer eigen verantwoordelijkheid en co-creatie zijn sleutelbegrippen die ook om een vertaling vragen in de actualisering van het cultuurbeleid. Richtinggevend daarbij moet zijn de Sociale Structuurvisie die in 2013 is opgesteld. Ook van belang is te kijken naar de Ruimtelijke Structuurvisie die recent is vastgesteld.

4.2 Sociale Structuurvisie

Kernpunten

De Sociale Structuurvisie omschrijft de ambities die de gemeente Venlo wil waarmaken in 2022 en biedt de kapstok voor het hele sociale beleid op het gebied van wonen, welzijn, werken, zorg, veiligheid, onderwijs, sport en cultuur. Wat we willen bereiken is duidelijk, de weg er naar toe ligt echter nog niet vast. Door in gesprek te blijven met de burger en de wijk in te gaan wordt een wisselwerking gecreëerd die kan leiden tot aanscherping van de Sociale Structuurvisie.

De belangrijkste opgave voor het sociale domein ligt in het vermogen van de stad om iedere inwoner van Venlo een veilige omgeving te bieden met voldoende mogelijkheden om mee te doen. Zelfsturing moet in 2022 vanzelfsprekend zijn in Venlo. Wijkbewoners begrijpen dat zij op de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor een leefbare, veilige omgeving en een goede sfeer. Het initiatief ligt bij de burger en de gemeente faciliteert en entameert. Wijkvoorzieningen als de Huizen van de Wijk worden door de wijk zelf gedragen en culturele instellingen, sportverenigingen en het onderwijs maken gebruik van deze voorzieningen. Door het organiseren van activiteiten dragen deze verenigingen bij aan integratie, respect en gemeenschapszin.

Als gemeente moeten we meer samenhang creëren op het gebied van welzijn, onderwijs, sport en cultuur, beleidsterreinen die het mensen mogelijk maken om beter deel te nemen aan de samenleving en elkaar te ontmoeten in een veilige sfeer. Dit alles betekent voor de overheid een ombuiging van bepalen naar ondersteunen en ophalen. De belangrijkste opgave van het sociale domein ligt in het vermogen van de stad om iedere inwoner van Venlo een veilige en toegankelijke omgeving te bieden met voldoende mogelijkheden om mee te doen. Om dat te bereiken zijn vier opgaven uitgewerkt die met elkaar samenhangen:

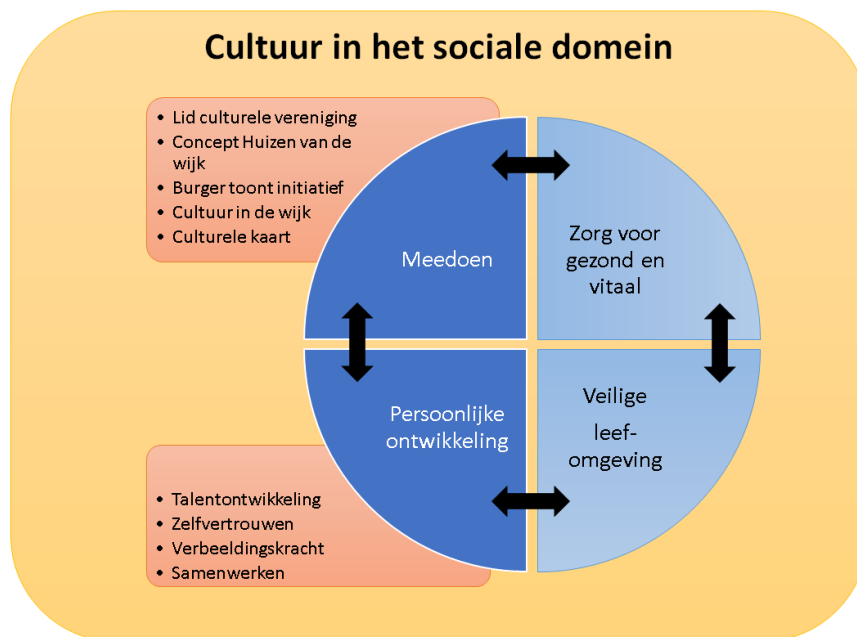
- Meedoen;
- Persoonlijke ontwikkeling;
- Zorg voor gezond en vitaal;
- Veilige leefomgeving.

Relatie met cultuurbeleid

In 2013 is besloten beleids capaciteit van het team cultuur binnen de afdeling Ruimte en Economie over te brengen naar de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling (MO). Met deze nieuwe beleidsfunctie binnen MO bedden we cultuur beter in in het sociale domein. Daarmee worden ambities en beleidsvoornemens uit de vorige cultuurnota van Stad van Actieve Mensen (Cultuur in de Wijk stimuleren; Talentontwikkeling jonge inwoners stimuleren; Amateurkunst versterken) geplaatst in het beleid van de Sociale Structuurvisie. Wanneer we de Sociale Structuurvisie door de 'culturele bril' bezien, zien we dat Cultuur een directe bijdrage levert aan de opgaven 'meedoen' en 'persoonlijke ontwikkeling' uit de Sociale Structuurvisie. Door lid te worden van een culturele vereniging of door gebruik te maken van een Huis van de Wijk als kunstenaar, musicalvereniging, etc. doe je mee, lever je een bijdrage aan je wijk of je buurt. Persoonlijke ontwikkeling kan plaatshebben door je culturele talenten te ontwikkelen. Het ontwikkelen van talent draagt bij aan zelfvertrouwen, het vermogen om samen te werken en verbeeldingskracht. Culturele verenigingen zijn een belangrijke spin in het web in de wijken binnen dit domein. Jarenlang lid zijn van een vereniging, vrijwilligerswerk

of betaalde arbeid biedt de mogelijkheid om terug te vallen op een sociaal netwerk, wat weer zorgt voor een gevoel van veiligheid.

In schema:

Verenigingsondersteuning

Een initiatief dat van grote waarde kan zijn voor de amateurverenigingen in het cultuurdomein is de verenigingsondersteuning die door de gemeente geboden gaat worden. Het Sportbedrijf heeft al een aantal jaren verenigingsondersteuners die actief bezig zijn met het ondersteunen en begeleiden van vrijwilligers binnen de sportverenigingen. Deze dienstverlening –die geboden wordt door de afdeling MO- wordt nu uitgebreid naar andere, ook culturele, verenigingen

Doel is ondersteuning van de besturen met workshops, trainingen en begeleiding van de verenigingsondersteuners.

4.3 Ruimtelijke Structuurvisie

Kernpunten

In de ruimtelijke structuurvisie staat de hoofdlijn van het ruimtelijk beleid voor de gemeente Venlo beschreven. In de nieuwe structuurvisie zijn niet de regels, maar de ambities en opgaven het uitgangspunt. Nieuwe initiatieven worden in de toekomst nadrukkelijker beoordeeld op het maatschappelijk rendement. Dit rendement wordt bepaald door de mate waarin ontwikkelingen bijdragen aan het bereiken van de ambities van Venlo die zijn vastgelegd in de Strategische Visie 2030. De structuurvisie wordt gebruikt om initiatieven te kunnen toetsen, maar zal vooral worden gehanteerd als gespreksagenda. Om invulling te geven aan de ambities worden in de structuurvisie drie principes gehanteerd die een initiatief in de basis kansrijker maken: Hanteer de uitgangspunten van Cradle to Cradle (C2C), hoe de (Duitse) regiogemeenten te betrekken en ten derde hoe draagvlak te organiseren. Naast deze basisprincipes zijn de richtinggevende uitspraken uitgewerkt in vijf 'majeure opgaven'; Drukke in het ommeland, Ruimte in de stad, Leven met de Maas, Voorzieningen op maat en Robuuste structuren.

Relatie met cultuurbeleid

Wanneer we kijken naar de 5 majeure opgaven zien we raakvlakken met vooral de opgaven “Drukke in het ommeland” en “Ruimte in de stad”. Deze opgave wil het contrast tussen buitengebied en stedelijk gebied verscherpen. Met de gerealiseerde grootstedelijke centrumvoorzieningen in het Podiumkwartier (renovatie/uitbreiding Maaspoort en realisatie Grenswerk) en de ambities met het Museumkwartier dragen we bij aan een groter contrast tussen stad en ommeland.

4.4 Erfgoedbeleid en evenementenbeleid

Parallel aan de ontwikkeling van nieuw cultuurbeleid 2015-2018 werken we aan een nieuw erfgoedbeleid en een nieuw evenementenbeleid.

Bij het ontwikkelen van de nieuwe Erfgoednota “Voortbouwen op Venlo’s Verleden 2.0” wordt stilgestaan hoe erfgoed kan worden ingezet in relatie tot de sociale en culturele identiteit van de stad en haar bewoners. Hier zien we aanknopingspunten met het cultuurbeleid.

De herijking van het Evenementenbeleid gaat ook binnenkort van start, in samenspraak met de stakeholders. Hier worden ook de organisatoren van culturele evenementen bij uitgenodigd.

4.5 Provinciaal beleid

De provincie Limburg voert haar cultuurbeleid langs de programmalijnen Cultuur voor iedereen (cultuureducatie en talentontwikkeling), Natuurlijk cultuur (behoud, herbestemming en publieksbeleving erfgoed) en Cultuur verdient het (publiek-private samenwerkingen). Op 18 november 2014 hebben de Gedeputeerde Staten van Limburg de “Accentennotitie Cultuur; Bloeiend Limburg” vastgesteld. De provincie wil in de komende jaren de culturele infrastructuur van Noord- en Midden-Limburg versterken. Ook zet de provincie een lobby op voor meer culturele instellingen uit Limburg in de landelijke culturele basisinfrastructuur (BIS) 2017 – 2020. Wat betreft cultuureducatie heeft de provincie met het project DOOR! een masterplan voor het muziekonderwijs in Limburg opgesteld waarin de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn muziek van primair naar voortgezet onderwijs centraal staat.

De gereserveerde middelen (€ 20 miljoen) voor Maastricht Culturele Hoofdstad (MCH 2018) heeft de provincie blijvend beschikbaar gesteld, waarvan 15 miljoen voor de inzet richting een Euregionale Gemeenschap voor Cultuur en Samenleving (EGKS) en 5 miljoen voor de instandhouding van monumenten. De inzet van de EGKS-gelden wil de provincie opnieuw bekijken. Op het gebied van regionale media voert de provincie actief beleid door een stimuleringsregeling voor vernieuwende media-projecten. De provincie beoogt de realisatie van drie regionale mediacentra in Limburg.

4.6 Bestuursopdrachten

Tijdens de collegeconferentie in juli 2014 is een aantal bestuursopdrachten vastgesteld. Eén van deze opdrachten behelst een onderzoek naar de vermogenspositie van de culturele amateurverenigingen. Behalve dat we de vermogenspositie in kaart brengen, vragen we de verenigingen meteen ook in beeld te brengen wat hun rol is in het sociale domein. De uitkomsten worden later gepresenteerd.

Een tweede bestuursopdracht betreft een onderzoek naar een herijking van de gehele subsidiesystematiek van de gemeente, waarbij alle subsidies in het sociale domein en de domeinen sport en cultuur tegen het licht worden gehouden. De uitkomsten zijn nog niet

bekend, ook niet welke betekenis het zal hebben voor de subsidies in het culturele domein. Van belang is wel op te merken dat de subsidies aan de amateurverenigingen reeds voor vier jaar zijn beschikbaar en dat het in het kader van deze cultuurnota in de bedoeling ligt ook met alle basisvoorzieningen en meerjarenvoorzieningen tot meerjarige afspraken te komen.

Een derde bestuursopdracht betreft het onderzoek naar de mogelijkheden tot 'Samenwerking culturele instellingen' Openbare Bibliotheek, Kunstencentrum Venlo en de Volksuniversiteit. De mogelijkheden tot samenwerking worden op dit moment onderzocht.

Een vierde bestuursopdracht die op dit moment loopt betreft een onderzoek naar een mogelijke intensivering van de samenwerking met de gemeente Venray, waarbij cultuur als één van de kansrijke thema's is aangewezen.

4.7 Euregio en strategische contacten Duitsland

Onze gemeente haalt de banden met de Duitse bureaus weer sterker aan; het thema 'de grens' is als belangrijkste strategische dossier voor de komende jaren benoemd. We willen de komende jaren veel meer gebruik maken van onze ligging door actief in te zetten op het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking. Onlangs is een raads werkgroep aan de slag gegaan om de samenwerkingsmogelijkheden op diverse gebieden nader te onderzoeken.

We zien grote kansen voor euregionale samenwerking binnen het cultuurdomein. Theater de Maaspoort en Grenswerk blijken al goed in staat bezoekers van over de grens te werven. Ook culturele evenementen trekken veel Duitse bezoekers. Samen met de instellingen delen we de overtuiging dat hier nog veel te winnen is. We halen de banden aan met Arbeitskreis Regionalkultur; een werkgroep die zich bezig houdt met de culturele uitwisseling in de grensregio.

4.8 Campusontwikkeling

Investeren in het stedelijk centrum van Venlo heeft de hoogste prioriteit. Studenten en in het verlengde kenniswerkers moeten we verleiden om voor Venlo te kiezen en te blijven 'plakken'. Om een plaats in de kenniseconomie te verwerven dient naast de basis een goed aanbod van kennisinstellingen en –bedrijven een groot aantal ruimtelijke condities op orde te zijn of zelfs onderscheidend. De kenniswerker en studenten zijn kritisch en stemmen met hun voeten. Immers de digitale revolutie van de laatste periode maakt hen vrijwel 'footloose'. Ze kunnen studeren en werken waar en wanneer ze willen. En doen dat ook, in koffiehuisjes, cafés en parken. Kenniswerkers kunnen alleen maar opereren in omgevingen waar verschillende contacten mogelijk zijn en snel gelegd kunnen worden en waar ondersteunende voorzieningen 'om de hoek' liggen. Deze schaalvoordelen zijn alleen voorhanden in het meest compacte deel van de stad, de Venlose binnenstad. Een plek waar tevens de ruimtelijke condities gunstig zijn. Onderdeel van dit stedelijk interactiemilieu zijn een goed aanbod van culturele voorzieningen. Studenten en kenniswerkers hebben een grotere culturele belangstelling. En zijn bovenal kritisch. Men wil dit cultureel kapitaal optimaal kunnen verzilveren in een stedelijke omgeving, omdat juist daar een grote variatie aan culturele podia, programma's, instellingen en festivals wordt aangeboden. Ook maken culturele voorzieningen onderdeel uit van hun stedelijk interactiemilieu om snel contacten te leggen, kennis uit te wisselen en te komen tot innovatie. We moeten voortvarend het culturele aanbod verrijken, waarbij we vooral de (ruimtelijke) potentie van de bestaande culturele voorzieningen en publieke ruimtes beter moeten benutten.

Deel II Focus, samenhang en samenwerking

5 Gezamenlijke beleidsagenda cultuur

Voor wat betreft de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur vraagt het veld om meer focus. De vorige nota 'Kansen voor Cultuur!' had als grote voordeel de focus op de raadsprogramma's, maar was voor het veld te veel omvattend en te complex. Men heeft nu behoefte aan een meer pragmatische aanpak met een scherpe focus op inhoud, een niet-vrijblijvende vorm van samenwerking en zicht op financiering van die samenwerking. Die behoefte past ook goed bij onze wil om los te laten, en meer toe te vertrouwen aan het veld. Tegen de achtergrond van de nieuwe beleidsinzichten, in het bijzonder het Coalitieprogramma 2014-2018, de Sociale en Ruimtelijke Structuurvisies, het provinciaal beleid en de Campusontwikkeling plaatsen we het cultuurbeleid voor de komende jaren expliciet in het teken van de sociaal-economische ontwikkeling van Venlo.

Deze beleidscontext én de uitdrukkelijke behoeften van de instellingen in het culturele veld, levert de volgende vijf speerpunten/thema's op die de instellingen de komende jaren samen met ons op gaan pakken:

- Horizontale programmering (gezamenlijke themaprogrammering);
- Cultuureducatie (basis)onderwijs;
- Cultuur in de Wijk;
- Collectieve promotie & marketing;
- Regionalisering.

In dit hoofdstuk werken wij deze thema's nader uit op basis van de input uit het culturele veld.

5.1 Horizontale programmering

Vanuit de miniconferenties is als interessante kans benoemd om te komen tot thematische programmering, ook wel horizontale programmering genoemd. Het principe van horizontale programmering is eenvoudig: de partners benoemen vroegtijdig concrete, voor een breed publiek aansprekende thema's waarop alle culturele instellingen programma kunnen leveren.

Horizontale programmering vergt als zodanig weinig extra middelen: in de periode waarin het themaprogramma wordt georganiseerd hadden de deelnemende instellingen anders ook een programma moeten neerzetten. Horizontale programmering is dus vooral een kwestie van willen, kansen zien en tijdig vastleggen, liefst al 1 of 2 jaar vooruit. Door een gezamenlijk thema te benoemen kan richting publiek een 'strik' om de afzonderlijke programma's worden gedaan en ontstaat een stadsbrede manifestatie die meer impact zal hebben op publieksbereik en media-aandacht dan de som van de afzonderlijke programma's die anders zonder thematische samenhang waren georganiseerd.

Overwogen kan worden te werken met een format van drie thema's per jaar:

- Een landelijk thema, zodanig dat meegelift kan worden op landelijke publiciteit. Dat zou bijvoorbeeld het thema van de nationale Boekenweek kunnen zijn, of de Maand van de Geschiedenis, die elk jaar in oktober plaatsvindt en een breed en publieksvriendelijk thema centraal stelt.
- Een regionaal thema. Hierbij kan het gaan om thema's die op lokaal/regionaal niveau aanspreken. Dat kunnen thema's zijn die hun oorsprong vinden in bijvoorbeeld de Regiovisie, zoals het thema Cradle to Cradle, Agribusiness of voedsel. Het kunnen ook thema's zijn die hun oorsprong vinden in de regionale cultuur, zoals muziek, de kloostercultuur of onze relatie met Duitsland. Deze thema's worden nu vaak door de instellingen zelf opgepakt, maar te weinig tot een breed gedragen thema gemaakt.

- Een stedelijk thema. Zoals dit jaar het thema 'Oorlog en Vrede'. Dit thema is door Museum van Bommel van Dam opgepakt met een fraaie tentoonstelling, waarbij ook andere organisaties zijn gevraagd aan te sluiten, waaronder KCV en de Fotovakschool. Ook Theater De Garage haakte met een mooie voorstelling in op het thema met een voorstelling, en in het Limburgs Museum was een prachtige tentoonstelling te zien. Stuk voor stuk juweeltjes, maar wanneer dit thema eerder was vastgelegd dan hadden ook andere instellingen hierop kunnen inhaken en was het mogelijk geweest gezamenlijk een PR campagne te starten.

Het is aan de instellingen zelf te bepalen aan welke themaprogrammering ze meedoen. Van belang is wel hier in een vroeg stadium afspraken over te maken. De musea programmeren zo'n 2 tot 3 jaar vooruit; ook theaterprogrammering ligt al 1 tot 2 jaar van tevoren vast. En eenmaal afgesproken is de deelname niet langer vrijblijvend, maar een collectieve opgave. Wat wij als een belangrijk voordeel van deze thematische aanpak zien, is dat de instellingen over de eigen grenzen heen kijken en de verantwoordelijkheid nemen om ook kleinere instellingen en amateurverenigingen te betrekken bij themaprogrammering.

5.2 Cultuureducatie (basis)onderwijs

Cultuureducatie is de verzamelnaam voor kunsteducatie, mediaeducatie en erfgoededucatie. Om kunst te beoefenen, om cultuuruitingen te begrijpen en te beleven en om het erfgoed van stad en streek te kunnen ervaren en duiden, is educatie van groot belang. Liefst van jongs af aan en goed geïntegreerd in het onderwijs. In Venlo zijn verschillende partijen actief met het aanbieden van cultuureducatie in het onderwijs: culturele instellingen, kunstenaars- (initiatieven), erfgoedorganisaties en verenigingen. Kunstencentrum Venlo (KCV) heeft een bemiddelende en uitvoerende rol. Vanuit de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit zijn extra middelen beschikbaar gekomen voor de ontwikkeling van een doorgaande leerlijn cultuureducatie. In de provincie Limburg worden deze middelen besteed door SIEN (kennissamenleving voor cultuureducatie in de Provincie Limburg). Kunstencentrum Venlo heeft € 45.000 binnen de eigen begroting geoormerkt voor dit programma en voert het in samenwerking met SIEN uit. Vanuit de provincie is recent ook het initiatief voor het project 'Door!' genomen met een doorlopende leerlijn muziekeducatie voor alle groepen in het basisonderwijs en de eerste jaren voortgezet onderwijs. De bibliotheek heeft een eigen lijn met het primair onderwijs opgezet met de programma's Bibliotheek op School.

De partners in het culturele veld zien graag dat cultuureducatie in het onderwijs zich verder ontwikkelt, zodanig dat er voor de leerlingen door de jaren heen een culturele loopbaan wordt geboden (doorlopende leerlijn), het aanbod maximaal aansluit op de vraag vanuit het onderwijs en er in het aanbod plaats is voor verschillende aanbieders, ook vanuit kunstenaars (initiatieven) en amateurverenigingen.

Cultuureducatie in het primair onderwijs is -met uitzondering van het programma Bibliotheek op School van de Openbare Bibliotheek- nu nog relatief onderontwikkeld. De culturele instellingen ervaren dat het moeilijk is om voet aan de grond krijgen in het onderwijs: schoolvoorstellingen en museumbezoek nemen af en de instellingen hebben geen goed zicht op het educatief aanbod dat Cultuurpad coördineert op de basisscholen en/of na schooltijd via de website skooly.nl. Het landelijke stimuleringsprogramma Cultuureducatie met kwaliteit, dat in Limburg wordt gecoördineerd door SIEN komt naar het oordeel van de culturele instellingen in Venlo onvoldoende uit de verf. Tijd voor een reset dus. De vraag is alleen: hoe?

We zetten in op het van de grond krijgen van een Stimuleringsprogramma Cultuureducatie Basisonderwijs Venlo 2015 – 2018. Daarmee beogen we een duurzame ontwikkeling op gang te brengen, gericht op:

- Een kwalitatieve verbetering van cultuureducatie op alle scholen voor primair onderwijs in Venlo;
- Een bijdrage van een zo breed mogelijk netwerk van kunstenaars, culturele instellingen, amateurkunstverenigingen, erfgoedorganisaties etc. uit Venlo en omstreken;
- Het gebruik maken en delen van expertise in de regio (Noord-Limburg);
- Het invullen van noodzakelijke randvoorwaarden op de scholen en de stafbureaus van de overkoepelende scholenstichtingen.

Inhoudelijke doelstellingen van zo'n stimuleringsprogramma zijn:

- Bijdragen aan creativiteitsontwikkeling en talentontwikkeling van leerlingen en bewustwording van hun (culturele) leefomgeving;
- Bijdragen aan sociaal verbinden, door scholen een plek te geven in de wijk en wijkbewoners te betrekken, o.a. met naschoolse cultuureducatie en verlengde schooldag;
- Bijeenbrengen van vraag en aanbod van cultuureducatie voor het primair onderwijs, met specifieke aandacht voor kunsteducatie, erfgoededucatie en mediawijsheid;
- Deskundigheidsbevordering op het gebied van cultuureducatie, zowel op de scholen als bij de aanbieders van projecten.

Om een Stimuleringsprogramma Cultuureducatie Basisonderwijs Venlo van de grond te krijgen zal een vast samenwerkingsverband van alle stakeholders moeten worden opgezet: met de scholenstichtingen, SIEN en KCV namens het Venlose culturele veld. Vanuit dit samenwerkingsverband zal een werkorganisatie moeten worden opgezet en gezocht moeten worden naar financieringsmogelijkheden om de uitvoering van het Stimuleringsprogramma te kunnen bekostigen. Daarbij zal de insteek moeten zijn dat alle partijen bijdragen.

5.3 Cultuur in de Wijk

Dit spoor bestond al in de vorige cultuurnota, maar krijgt nu in aansluiting op wat in ons collegeprogramma staat vermeld extra waarde:

“Waar nodig stimuleren we die samenleving om een actieve rol op zich te nemen, en ondersteunen we hen in het vervullen van die rol (p.4)”.
“De kracht van de samenleving wordt versterkt op die plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten en hun vrije tijd samen vormgeven. We zullen daarom maximaal inzetten op het bestrijden van eenzaamheid door mensen te verbinden en het verenigingsleven en maatschappelijke organisaties die eenzaamheid tegen gaan, sterk te houden (p.5)”.

Meedoen, persoonlijke ontwikkeling en zorg voor gezond en vitaal; dat zijn drie opgaven die staan vermeld in de Sociale Structuurvisie waar wij een taak zien voor de culturele sector in de wijken van Venlo. De culturele sector zelf legt in toenemende mate de verbinding tussen cultuur en maatschappij. Cultuur in de Wijk benoemen we daarom tot één van de vijf speerpunten van onze Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Daarbij denken wij niet zozeer aan het brengen van culturele programma's van een centraal niveau naar de wijken, maar andersom: samen met wijkbewoners werken aan culturele projecten met thema's uit de directe leefomgeving, aangedragen door wijkbewoners zelf: community arts. Ook willen we bereiken dat op wijkniveau belangstelling wordt gewekt voor (een bezoek aan) de stedelijke cultuurprogramma's (musea, podia, festivals enz.).

In 'Wijkgids', een nationale kennis- en databank van Platform 31 en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, wordt doorlopend onderzoek gedaan naar effecten en kritische succes- en faalfactoren van Cultuur in de Wijk. Meest in het oog springende effecten van Cultuur in de Wijk zijn:

- Cultuur in de wijk heeft de afgelopen tien jaar een steeds grotere rol gekregen in de ontwikkeling van wijken met leefbaarheidsachterstanden.
- Recent onderzoek laat zien dat de woningwaarde in aandachtswijken met kunst- en cultuurprojecten meer toeneemt dan in aandachtswijken zonder culturele interventies.
- Een samenhangende meerjarige benadering met een groot aantal projecten vergroot de kans dat kunst en cultuur echt het verschil kunnen maken in wijkontwikkeling.
- Bij al deze projecten is een belangrijke succesfactor het goed samengaan van professionele artistieke inbreng en actieve betrokkenheid van burgers.
- De effectiviteit van kunst in de wijk kan toenemen door verschillende type interventies slim met elkaar te combineren en/of op basis van een wijkanalyse te kiezen voor interventies die goed aansluiten op de gesignaleerde maatschappelijke vraag.
- De bewezen effecten lopen uiteen van persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie en publieke beeldvorming tot fysieke leefbaarheid.

Kritische succes-/faalfactoren zijn:

- Benut de kwaliteit van zowel culturele, als maatschappelijke professionele instellingen in de stad voor de wijk. Verleidt deze organisaties tot samenwerking met elkaar en met de burger. Belangrijke innovaties zijn diverse vormen van culturele wijkprogramma's met cultuuraanbieders als intermediair.
- Zorg voor minder afhankelijkheid van (overheids-)subsidies. Belangrijke innovaties zijn vormen van crowdfunding, buurtcultuurfondsen en culturele obligaties.
- Zoek en behoud zoveel mogelijk 'eigenaarschap' bij actieve burgers in de wijk. Belangrijke innovaties zijn diverse vormen van culturele wijkondernemingen en culturele wijkteams.

Voor de hand liggende culturele partners bij het opzetten van projecten en programma's Cultuur in de Wijk zijn: Bibliotheek Venlo en Kunstencentrum Venlo (KCV), met name de cultuurcoaches. De Bibliotheek ontwikkelt zich als partner van Huizen van de Wijk. De cultuurcoaches van KCV hebben het initiatief genomen om culturele initiatieven in de wijk op te zetten en aan te jagen ('cultuur in de buurt'), een aanpak waarvoor op 1 april j.l. tijdens een druk bezochte bijeenkomst het startsein werd gegeven.

Met programma's Cultuur in de Wijk willen we zoveel mogelijk wijkbewoners bereiken. Bijzondere aandacht gaat uit naar mensen met in een sociaal isolement en naar de doelgroep jeugd. Voor wat betreft het laatste leggen we een relatie met ons preventief jeugdbeleid.

Cultuur in de Wijk vraagt om een nadere uitwerking waarbij een helder beeld ontstaat van waar een programma cultuur in wijk uit kan bestaan. We stellen daarom voor eerst scherp te krijgen wat de culturele kaart van een wijk is (KCV maakt al een eerste inventarisatie), op te halen aan welke culturele initiatieven behoefte is en hoe we programma's Cultuur in de Wijk organisatorisch vormgeven en kunnen financieren.

5.4 Collectieve promotie en marketing

Het is zaak ons culturele programma zo goed mogelijk voor het voetlicht te brengen. Iedere instelling heeft daarvoor eigen promotie- en marketinginstrumenten. Ook is er een aantal overkoepelende promotie- en marketingfaciliteiten waar de culturele instellingen gebruik van maken, zoals Leisure Port Noord Limburg en Venlo Partners. Over het functioneren en de output van deze overkoepelende faciliteiten is niet iedereen even enthousiast.

Vanuit het overleg met de instellingen is geconstateerd dat op het punt van promotie- en marketing nog het nodige te winnen valt, zowel op strategisch niveau als tactisch operationeel niveau. Op strategisch niveau gaat het om de vraag hoe we Venlo als aantrekkelijke cultuurstad beter op de kaart kunnen zetten, (eu-)regionaal en ook nationaal. Op strategisch

niveau speelt ook de vraag hoe we specifieke doelgroepen beter weten te bereiken. Het publiek voor kunst en cultuur vergrijst en tegelijkertijd zien we dat de bevolking qua samenstelling verandert, onder andere door toestroom van inwoners met een andere culturele achtergrond. Het is zaak dat het culturele veld het contact met nieuwe generaties en nieuwe inwonersgroepen weet te leggen en een nieuw publiek aan zich weet te binden. In plaats van dat elke instelling dat afzonderlijk doet, verdient het aanbeveling dat vanuit samenwerking te doen.

Publieksbereik staat of valt met het kunnen beschikken over en benutten van de juiste communicatiekanalen. Op tactisch-operationeel niveau liggen er tal van vragen en uitdagingen die in gezamenlijkheid kunnen worden opgepakt:

- Kennisdeling van elkaars inwoners- en publieksonderzoeken ('mozaiekonderzoek');
- Beter benutten van mogelijkheden van social media, webmarketing en directmarketing;
- Samen sturen op free publicity;
- Gezamenlijke inkoop van advertenties, driehoeksborden en marketingdiensten
- Training van medewerkers pr en marketing;
- Elektronische informatieschermen met het actuele cultuur- en evenementenaanbod bij de belangrijkste toegangswegen tot de stad.

Het is wenselijk op bovenstaande punten de handen ineen te slaan en samen op te trekken met mediapartners (zoals Omroep Venlo, Limburgs Dagblad, L1), actoren op het gebied van citymarketing (zoals Venlo Partners, de evenementencoördinator) en Leisure Port Noord-Limburg.

5.5 Regionalisering

Venlo positioneert zich met haar aanbod aan culturele voorzieningen en programma's als centrum voor de euregio. Daarvoor moet niet eenzijdig worden ingezet op het promoten van het eigen aanbod: de culturele instellingen willen in regionaal verband de samenwerking opzoeken met andere culturele organisaties. Sommige instellingen, zoals De Maaspoort, zoeken zelf al nadrukkelijk naar samenwerking met 'soortgenoten' in de regio om te kijken hoe programmering kan worden afgestemd, uitwisseling kan plaatsvinden van expertise, gezamenlijk voorstellingen kunnen worden ingekocht enz.

Ook op een hoger schaalniveau zien we mogelijkheden voor regionale samenwerking. We denken dan aan:

- Thematische programmering. Zo is in het kader van de Floriade indertijd een format ontwikkeld voor gezamenlijke festivalprogrammering in de regio op het thema voedsel;
- Cultuureducatie basisonderwijs. In de regio zijn 5 scholenstichtingen actief. Het is wenselijk het hiervoor benoemde Stimuleringsprogramma Cultuureducatie Basisonderwijs niet alleen in Venlo uit te rollen, maar ook regionaal.
- Samenwerking over de grens: we maken gebruik van de kansen die de Arbeitskreis Regionalkultur biedt, het culturele samenwerkingsverband van gemeenten in de grensregio.

De gemeenten van Noord-Limburg voeren overleg over afstemming van culturele agendapunten. Het is nu aan het culturele veld om mogelijkheden daartoe in beeld te brengen en op te pakken.

Ook het provinciale cultuurbeleid is gericht op versterking op regionale samenwerking, zoals blijkt uit de 'Accentennotitie; bloeiend Limburg'. Hierin noemt de provincie als een speerpunt van beleid: *"We streven er echter naar om de culturele infrastructuur bewuster in te zetten om over en weer tot langjarige en structurele contacten te komen tussen instellingen en*

grenzeloos functioneren te stimuleren. De focus verbreedt zich hierbij naar heel Limburg en de omliggende Euregio, waarbij duurzame inbedding centraal staat. Dit betekent verbinden van (culturele) instellingen over de grenzen door culturele programma's van amateurs, vrijwilligers, talenten en professionals. Deze verbindingen moeten leiden tot sociale interactie die de basis vormt voor een brede samenwerking, waardoor het leefklimaat en vestigingsklimaat, dat de grenzen overstijgt, wordt verbeterd. De omliggende Euregio 's moeten voor ons geen buitenland meer zijn. Een impuls krijgen die initiatieven die Limburgs cultuuraanbod over de grenzen brengen. Voor projecten die tot langjarige verbintenis leiden en waar (culturele) partners samen initiatieven ontwikkelen en uitvoeren is er een extra impuls. In dit kader zullen de mogelijkheden voor financiering in samenhang met Europese programma's actief onderzocht worden.”

Het thema Regionalisering raakt eigenlijk alle andere thema's. Gelet op het grote belang dat we als gemeente aan regionalisering toekennen en de ambities die rijk, provincie en regiogemeenten in dit verband hebben uitgesproken, maken we van Regionalisering een afzonderlijk, vijfde thema, waarop we de komende jaren expliciet willen sturen en ontwikkelen. Alle thema's zijn ons lief, maar op dit thema zien we in de uitvoering juist voor ons gemeente ook een belangrijke rol weggelegd.

6 Niet praten maar doen: Cultuurplatform Venlo

6.1 Opzet

Op het punt van samenwerking zien wij dat er nog de nodige winst te behalen valt. Het is belangrijk dat de samenwerking tussen de verschillende culturele instellingen onderling, met partners in het maatschappelijk middenveld en met het bedrijfsleven in de komende jaren wordt geïntensiveerd. Het gaat dan om samenwerking in programmering, publieksbenadering, bedrijfsvoering en faciliteiten. De samenwerking kan in zijn algemeenheid leiden tot een aantrekkelijker, meer samenhangend en efficiënt georganiseerd cultureel programma, voor een breed publiek. In het bijzonder zou het goed zijn de samenwerking te richten op de speerpunten van het cultuurbeleid, in casu de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur zoals geformuleerd in het vorige hoofdstuk.

Het huidige Venloos Overleg Cultuurinstellingen (VOC) functioneert in de beleving van betrokken instellingen niet naar behoren; het overleg kent onvoldoende structuur en richting en wordt als te vrijblijvend ervaren. Wij stellen voor om de samenwerking voortaan concreet vorm te geven in een nieuw op te richten Cultuur Platform Venlo.

Onderlinge en vroegtijdige informatie-uitwisseling is noodzakelijk om activiteitenprogramma's door het jaar heen af te stemmen en kansen op krachtenbundeling te kunnen grijpen. Een Cultuur Platform Venlo zou daarin kunnen voorzien. Omgekeerd kan een Cultuur Platform Venlo er voor zorgen dat culturele initiatieven van onderop, vanuit de amateurverenigingen en van kunstenaarsinitiatieven herkend en gekend worden en waar mogelijk en zinvol verbinding kunnen krijgen met andere initiatieven en met de grote instellingen. Belangrijk is dat het platform geen praatclub wordt, maar een doe-club. Het platform zou moeten werken aan concrete projecten en programma's, inspeland op de thema's van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Cultuur Platform Venlo korten we verder af tot: CPV.

6.2 Doelstelling

Het CPV beoogt bij te dragen aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda cultuur 2015-2018 door:

- Per thema van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur concrete projecten en programma's te initiëren;
- Verbindingen te leggen met mogelijke partners bij de uitvoering van die projecten en programma's: instellingen in de regio, amateurverenigingen, kunstenaarsinitiatieven, private partners, kennisinstellingen, onderwijs, bedrijfsleven enz.
- Afstemming te zoeken in fondswerving en sponsoring;
- Zorg te dragen voor draagvlak en verbinding met de politiek, lokaal en provinciaal.

6.3 Organisatie en werkwijze

Het CPV als doe-platform bestaat uit een overkoepelende kerngroep en daaronder per thema van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur een werkgroep.

De kerngroep wordt gevormd door de directeurs van de 5 gemeentelijke basisvoorzieningen cultuur, de directeur van het Limburgs Museum en de wethouder cultuur. Het CPV krijgt een onafhankelijke voorzitter. De gemeente draagt zorg voor een ambtelijk secretaris. De taak van

de kerngroep is in essentie: voortgang en kwaliteit van en samenhang in de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur bewaken. De kerngroep komt tweemaandelijks bijeen.

Het CPV krijgt vijf werkgroepen:

- Werkgroep Horizontale programmering;
- Werkgroep Cultuureducatie;
- Werkgroep Cultuur in de Wijk;
- Werkgroep Collectieve Promotie & Marketing;
- Werkgroep Regionalisering.

De taak van een werkgroep is voor het betreffende thema projecten en programma's te ontwikkelen en uit te voeren. Elk van de basisvoorzieningen is trekker van een thema. Met de instellingen is in beginsel overeenstemming over de verdeling van de thema's/werkgroepen:

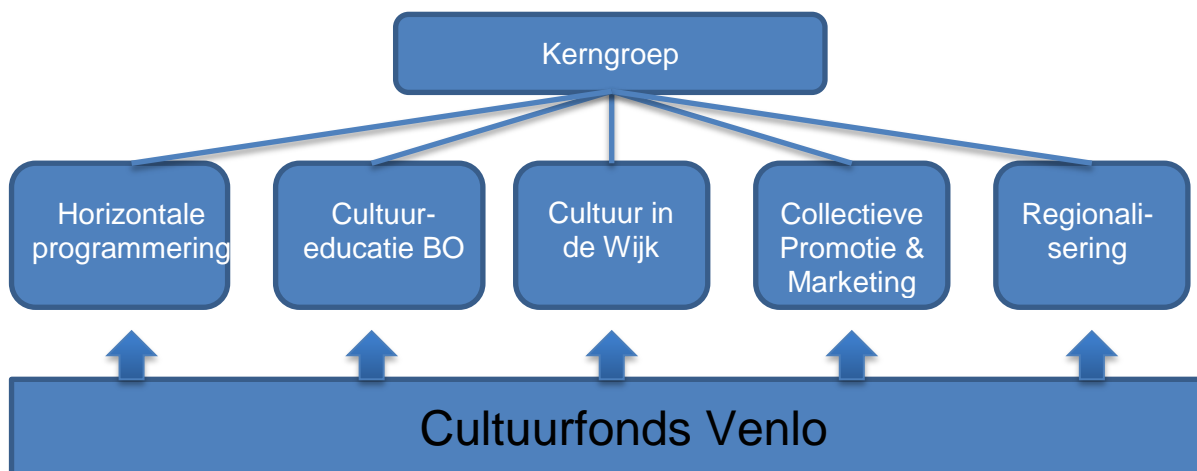
Wij stellen de volgende indeling voor:

- Grenswerk en Museum van Bommel van Dam: Horizontale programmering (de één het landelijke thema; de ander een lokaal/regionaal thema);
- Kunstencentrum Venlo: Cultuureducatie;
- Bibliotheek: Cultuur in de Wijk;
- De Maaspoort: Collectieve Promotie & Marketing;
- Limburgs Museum en gemeente: Regionalisering.

De trekkers van een werkgroep bepalen zelf welke andere organisaties zij bij hun werkgroep betrekken. Zo kan bijvoorbeeld bij de werkgroep Collectieve Promotie & Marketing worden uitgenodigd deel te nemen: Venlo Partners, Omroep Venlo, Leisure Port enz. Bij de werkgroep Regionalisering ligt het voor de hand de gemeente(n) aan boord te hebben, zodat een koppeling ontstaat met het regionale ambtelijke cultuuroverleg en de verbinding met de Regiovisie is geborgd. Een andere logische partner bij Regionalisering is de Arbeitskreis Regionalkultur.

Voor alle werkgroepen geldt als uitgangspunt dat de meerjarenvoorzieningen aangehaakt worden bij de werkgroepen en dus participeren in de programma's en projecten van een de betreffende werkgroep.

Het CPV is een netwerkorganisatie waarvoor als zodanig geen extra budget nodig is. Wel wordt van de partners inspanning gevraagd om hun aandeel te leveren. Voor de gemeente betreft dat ambtelijke ondersteuning van de kerngroep in de vorm van een secretaris. Van de instellingen wordt gevraagd elk één werkgroep te coördineren. Het CPV in schema:

7 Uitvoeringsinstrument: Cultuurfonds Venlo!

7.1 Opzet

Als belangrijk instrument voor de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur stellen wij voor een Cultuurfonds Venlo op te richten. In bijlage 2 geven wij een overzicht van de diverse manieren waarop in de laatste jaren met lokale fondsen wordt geprobeerd het stedelijke culturele leven een 'boost' te geven. Uit de beschrijving blijkt dat bijvoorbeeld het Cultuurfonds Leiden erg goede resultaten heeft geboekt. Dat fonds heeft geld met geld weten te maken, dat ten goede is gekomen aan de cultuursector.

Het Cultuurfonds Venlo zou verschillende founding partners moeten krijgen: instellingen, gemeente en mogelijk ook provincie en/of particuliere fondsen. Voor wat betreft de instellingen hebben we het over de basisvoorzieningen; voor hen geldt dat als trekker van een werkgroep een verdubbeling, mogelijk zelfs een verdrievoudiging van het ingelegde bedrag beschikbaar komt. Natuurlijk niet om aan het eigen aanbod uit te geven, maar in te zetten voor de programma's en projecten die vanuit de betreffende werkgroep worden opgezet.

In het voorbeeld van Leiden leggen de grote instellingen samen een bedrag van € 200.000 in. De gemeente doet dat ook en het regionale Fonds 1818 eveneens. Dat is voor Venlo nog te hoog. We stellen voor in Venlo te beginnen met een bijdrage van afgerond 1% van de structurele subsidie. Wanneer we de situatie van 2015 als uitgangspunt nemen, dan telt dat op tot een bedrag van € 75.000 vanuit de instellingen (de vijf gemeentelijke instellingen en het Limburgs Museum):

• Maaspoort	€ 19.000
• Bibliotheek	€ 17.000
• Grenswerk	€ 5.000
• Kunstencentrum	€ 11.000
• Museum van Bommel van Dam	€ 11.000
• Limburgs Museum	<u>€ 12.000</u>
Totaal	€ 75.000

De gemeente matcht dit bedrag met eveneens € 75.000. Dit bedrag willen we dekken uit:

• Gedeelte van subsidieregelingen voor eenmalige activiteiten:	€ 15.000
• Gedeelte van werkbudget Cultuur Manifest:	€ 40.000
• Bijdrage vanuit begroting MO/Sociaal Domein:	€ 20.000

Dit betekent dat in 2016 een bedrag van in totaal € 150.000 beschikbaar komt. De komende jaren kunnen we, op basis van opgedane ervaring, overwegen de bijdragen op te plussen.

De dekking vanuit de subsidieregelingen eenmalige activiteiten kan gelegitimeerd worden omdat een deel van de activiteiten die het Cultuurplatform uit zal voeren in het verleden zou worden gefinancierd uit het budget eenmalige subsidies. Het budget Cultuur Manifest kan deels worden aangewend omdat er de afgelopen jaren activiteiten zijn bekostigd die binnen de scope van het platform vallen, en omdat de middelen zijn bedoeld om ontwikkelingen aan te jagen. De bijdrage vanuit MO/Sociaal Domein wordt ingezet voor programma's/projecten Cultuur in de Wijk. Het benodigde budget is afkomstig uit het spoor 'preventief jeugdbeleid'.

Daarnaast kan worden bezien of we derde geldstromen aan weten te boren, zoals particuliere fondsen als het Prins Bernhard Cultuurfonds, de provincie en/of het bedrijfsleven. Mocht ook vanuit de provincie/particuliere fondsen/bedrijfsleven een even groot bedrag van € 75.000 haalbaar blijken, dan beschikt het Cultuurfonds Venlo over zo'n € 225.000.

Met het Cultuurfonds Venlo voorzien we de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur naast een inhoudelijke focus (de vijf thema's), een werkorganisatie (CPV) ook van een uitvoeringsbudget om effectief meters te maken in projecten en programma's. Daarbij kan het gaan om festivals, manifestaties, producties, onderzoeksprojecten, pilots, marketinginitiatieven enz.

Het is wenselijk de werking van het Cultuurfonds van jaar tot jaar te evalueren.

7.2 Doelstelling

Het Cultuurfonds Venlo is bedoeld om uitvoeringsbudget te genereren voor de projecten en programma's van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur die buiten het reguliere werkpakket van de instellingen vallen. Een afgeleide doelstelling is geld met geld te maken door ook andere partijen te interesseren financieel te participeren.

7.3 Organisatie en werkwijze

Vanuit de CPV-werkgroepen worden concrete jaarprogramma's opgesteld die in de kerngroep worden besproken en vastgesteld. Op basis daarvan wordt het beschikbare jaarbudget door de kerngroep verdeeld over de werkgroepen. De trekker van een werkgroep draagt zorg voor het in gang zetten van de uitvoering van dat jaarprogramma. De werkgroep spant zich ook in om aanvullende (co-)financiering voor projecten te vinden.

Het beschikbare budget wordt aangewend als uitvoeringsbudget voor concrete projecten. Afhankelijk van het project kan het daarbij gaan om organisatiekosten, vergoedingen aan makers, publiciteitskosten, maar ook om kosten voor projectleiding.

Een Cultuurfonds veronderstelt een bankrekening en een rekeninghouder. Denkbaar is het fonds administratief onder te brengen bij een van de CPV-partners (gemeente of een instelling). Ook kan onderzocht worden of het Cultuurfonds Venlo administratief kan worden uitbesteed aan bijvoorbeeld het Prins Bernhard Cultuurfonds. Van belang is dan wel dat geborgd wordt dat de kerngroep van het CPV de bevoegdheid houdt over de verdeling van de budgetten en de goedkeuring van de jaarprogramma's.

Een alternatief is het Cultuurfonds Venlo als een eigen rechtspersoon op te zetten of een bestaande rechtspersoon te gebruiken. Dat kan in de vorm van een stichting, maar dat zou ook kunnen in een coöperatieve vorm. In dat geval is het wenselijk Cultuurplatform Venlo en Cultuurfonds Venlo te laten samenvallen in een nieuw op te richten Cultuurcoöperatie Venlo. De coöperatieve vorm sluit als zodanig goed aan op de ambities van focus, samenhang en samenwerking.

Wij willen het voornemen van een Cultuurfonds Venlo, mogelijk als onderdeel van een Cultuur coöperatie Venlo in de komende maanden nader uitwerken, vanzelfsprekend in overleg met de instellingen en passend binnen de juridische kaders voor het aangaan van een subsidierelatie.

7.4 Rol en positie amateurkunsten

De amateurverenigingen in Venlo vormen een belangrijke basis voor het culturele klimaat in de stad. Ruim 100 verenigingen die op hoog niveau muziek maken, dansen of theater maken verlevendigen onze stad en leveren een belangrijke aan bijvoorbeeld carnaval en festivals.

Vrijwilligers besteden vele uren aan het verenigingswerk. De amateurkunstverenigingen zijn dan ook een belangrijke partner in de werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. Afhankelijk van het thema wordt iemand uit het amateurveld mede verantwoordelijk voor de uitvoering van de projecten en programma's van dat thema. Mocht het in de toekomst ondanks eerdere pogingen toch lukken te komen tot een Venloos werkveldoverleg amateurkunst, dan kan de vertegenwoordiger daarvan een vaste plaats krijgen in de kerngroep van het CPV.

7.5 Jaarlijkse Cultuurconferentie Venlo

We stellen voor elk jaar een Cultuurconferentie te organiseren waarin de stand van zaken over de uitvoering van het gezamenlijke cultuurbeleid kan worden uitgewisseld. De Jaarlijkse Cultuurconferentie zien we als een initiatief van het Cultuur Platform Venlo. Niet alleen bedoeld voor de samenwerkingspartners uit de verschillende CPV-werkgroepen, maar ook voor partners uit de erfgoedsector, uit de evenementensector, amateurverenigingen, het onderwijs, het bedrijfsleven en belangstellende raadsleden.

De Cultuurconferentie is bedoeld om:

- Per thema/werkgroep verantwoording af te leggen over het uitgevoerde jaarprogramma met bijbehorende projectresultaten en de financiering daarvan uit het cultuurfonds;
- Vooruit te blikken naar de komende jaarprogramma's met nieuwe projecten, waarvoor ook weer nieuwe partners en cofinanciers te interesseren zijn, mogelijk in de vorm van een 'marktvloer'.

Deel III Herziening Subsidiekader

8 Naar meerjarige subsidieovereenkomsten

8.1 Aanpassingen subsidiesystematiek

Meerjarige overeenkomsten met basisvoorzieningen

Zoals we al eerder constateerden is er nog werk aan de winkel om te komen tot een aanpassing van de subsidiesystematiek ten aanzien van de basisvoorzieningen. Volgens het boekje bestaat een subsidiesystematiek met meerjarige afspraken idealiter uit de volgende basiselementen:

- Werken met een beleidscyclus van 4 jaar waarbij de gemeente het beleid voorafgaand herijkt;
- Basisvoorzieningen stemmen daarop hun instellingsbeleidsplan af;
- Gemeentelijk beleid en instellingsbeleid vormen de bouwstenen voor meerjarenovereenkomsten met een looptijd van 4 jaar;
- De meerjarenovereenkomst wordt jaarlijks vertaald in een subsidiebeschikking, met budget-prestatieafspraken.

We staan een pragmatische aanpak voor, waarbij we aansluiten op de ASV en het bestaande format voor subsidiebeschikkingen. De ASV staat toe dat we meerjarige subsidies toekennen. Van deze mogelijkheid willen we nu dus gebruik maken.

De beschikking willen we op twee punten aanpassen:

- De beschikking moet voorzien in een afspraak over indexering van de subsidie. We stellen voor op te nemen dat het genoemde subsidiebedrag jaarlijks wordt geïndexeerd op basis van de gemeentelijke systematiek voor prijspeillaanpassingen;
- De beschikking moet een bepaling kennen over wat te doen met eventuele overschotten. In de huidige beschikking is bepaald dat in geval het exploitatietekort lager uitvalt dan op basis van de subsidieaanvraag was begroot, het subsidie achteraf navenant lager wordt vastgesteld. Dit werkt niet stimulerend op het gewenste ondernemerschap van de instellingen. Zoals dat ook bij veel andere gemeenten het geval is, stellen we voor deze bepaling aan te passen door toe te staan dat een eventueel lager tekort (positief resultaat) mag worden toegevoegd aan de risico-/weerstandreserve van de instelling. Daar moet dan wel een plafond aan worden gesteld. Gebruikelijk is een percentage van 15 % van het structureel subsidie. We stellen voor dit plafond ook in onze subsidiesystematiek te hanteren.

De subsidiebeschikking 2015 is reeds verzonden, met daarin een verwijzing naar de onderhavige beleidsontwikkeling en de aankondiging dat we willen komen tot meerjarige afspraken, die dan betrekking hebben op de resterende beleidsperiode (2016-2018). Mocht daar voldoende zwaarwegende redenen toe zijn, dan kan het college in een concreet geval vooralsnog afzien van een meerjarige subsidiebeschikking.

Type prestatieafspraken

Aan de beschikking voor de basisvoorzieningen koppelen we een bijlage Budget-prestatieafspraken. De bijlage Budget-prestatieafspraken bestaat uit de volgende onderdelen:

- Prestatieafspraken over de kernactiviteiten (producten) van de instelling en het publieksbereik dat daarmee wordt beoogd, zowel in aard (doelgroep) als omvang (bereik/aantallen);
- Beleidsgerelateerde prestatieafspraken, waarin vastgelegd wordt welke prestaties de basisvoorziening levert op de speerpunten van het cultuurbeleid. Dit betreft concreet wat de instelling onderneemt om de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur uitgevoerd te

krijgen, in welke mate zij deelneemt aan het Cultuur Platform Venlo en wat de bijdrage is aan de voeding van het beoogde Cultuurfonds Venlo;

- Het functioneren van de instelling als organisatie en bedrijfsvoering waarmee de basisvoorziening haar eigen functioneren en de verbetering daarvan in beeld brengt.

De uitdaging is erin gelegen te komen tot prestatieafspraken waarmee een directe relatie wordt gelegd tussen beleid – afspraak – resultaat. De prestatieafspraken moeten zo concreet mogelijk worden geformuleerd. Verantwoording van de prestaties is van cruciaal belang. Niettemin moet de administratieve last beperkt blijven. Daarom zal zoveel als mogelijk is gebruik gemaakt worden van informatie die voorhanden is dan wel eenvoudig te genereren is.

Van belang is op te merken dat verantwoording (ook tussentijds) van de prestatieafspraken niet bedoeld is als afrekenmechanisme, maar als instrument om de subsidierelatie tussen gemeente en instelling te structureren, ontwikkelingen te kunnen monitoren en eventuele afwijkingen tijdig te kunnen signaleren en te bezien welke bijstelling wenselijk of noodzakelijk is.

Een format voor de budget-prestatieafspraken presenteren we onderstaand in 8.2. Het ligt in de bedoeling in het komende najaar met alle basisvoorzieningen de budget-prestatieafspraken in te vullen en als bijlage bij de meerjarige subsidiebeschikking 2016-2018 op te nemen. Hoe dat geheel van subsidiebeschikking en een concreet ingevulde bijlage budget/-prestatieafspraken er in de praktijk uit komt te zien, tonen we in 8.3. Daar hebben we het voorbeeld van De Maaspoort concreet uitgewerkt, als eerste proeve van.

Afspraken met de meerjarenvoorzieningen

Ook met de meerjarenvoorzieningen willen wij komen tot meerjarige budget-prestatieafspraken. Ons staat dan een lichte variant voor ogen waarbij we de budget-prestatieafspraken in beginsel beperken tot de kernactiviteiten (producten, doelgroep/bereik).

8.2 Format budget-prestatieafspraken

De budget-prestatieafspraken met de basisvoorzieningen willen we maken aan de hand van het onderstaande format.

Prestatieafspraken kernactiviteiten (producten/aantal en bezoekersaantallen)

Product	Aantal	Bezoekersaantallen	
		Realisatie 2014	Prognose 2016

Prestatieafspraken Gezamenlijke beleidsagenda cultuur

Speerpunten	Activiteit
Horizontale programmering	
Cultuureducatie basisonderwijs	
Cultuur in de wijk	
Collectieve promotie/marketing	
Regionalisering	
Deelname aan Cultuur Platform Venlo	
Deelname aan Cultuurfonds Venlo	

Functioneren

Krachtenveld	Analyse huidige situatie	Verbetermaatregel
Bestuur: Code Cultural Governance		
Klanten: Klanttevredenheidsonderzoek		
Organisatie: Certificering (ISO; branche?)		
Financiën: Managementbrief accountant		

Met de meerjarenvoorzieningen kunnen de prestatieafspraken worden beperkt tot de kernactiviteiten (producten en doelgroep/bereik), d.w.z. het eerste blok van dit format.

8.3 Voorbeeld beschikking met budget/prestatieafspraken

Onderstaand voorbeeld heeft betrekking op een meerjarige subsidiebeschikking 2015-2018 voor de Maaspoort, met budgetprestatie-afspraken 2015. We benadrukken dat het een voorbeeld is met de begrote bedragen waar geen rechten aan ontleend kunnen worden. Eind dit jaar kunnen dan de subsidiebeschikkingen-nieuwe-stijl opgesteld en verzonden worden, met bijbehorende prestatieafspraken voor 2016. Ook voor de Maaspoort.

Geachte heer Thommassen,

Subsidieaanvraag

Bij brief van xxx 2014, ingekomen d.d. xxx 2014 en ingeboekt onder nummer 14 / xxxx, heeft u ons verzocht om een meerjarige structurele subsidie voor de exploitatie van Theater De Maaspoort voor het jaar 2015 tot en met 2018.

Besluit

Wij verlenen u een meerjarige structurele subsidie conform onderstaand schema voor de periode 1 januari 2015 t/m 31 december 2018 voor de door u uit te voeren subsidieactiviteiten.

Subsidieverlening 2015, 2016, 2017 en 2018

Subsidie	2015	2016	2017	2018
Totaal	1.922.895	1.915.464	1.908.034	1.900.603

Het betreft maximale bedragen. De genoemde subsidiebedragen voor 2016, 2017 en 2018 verlenen wij onder het voorbehoud dat de gemeenteraad in de begroting voldoende middelen ter beschikking stelt.

Genoemde bedragen zijn op basis van prijspeil 2015. De subsidiebedragen voor de jaren 2016, 2017 en 2018 zullen worden geïndexeerd conform de jaarlijks door de gemeenteraad vast te stellen loon- en prijscompensatie.

Tussentijdse wijziging kan aan de orde zijn indien op basis van de tussentijdse of jaarlijkse rapportages blijkt dat niet of onvoldoende wordt voldaan aan de verplichtingen/prestatieafspraken. Een tussentijdse wijziging kan eveneens aan de orde zijn indien als gevolg van structureel toegenomen andere inkomsten, een lagere subsidieverlening voor de hand ligt.

Subsidieactiviteit en prestatieafspraken

De activiteit waarvoor wij u de structurele subsidie verlenen betreft de exploitatie van Theater De Maaspoort. De subsidie is bedoeld voor de volgende activiteiten:

- Bieden van een gevarieerd programma professionele voorstellingen podiumkunst;
- Bieden van een aanbod schoolvoorstellingen;
- Podium bieden aan amateurvoorstellingen;
- Opzetten en deelnemen aan samenwerkingsprojecten.

Verder is in bijlage 1 opgenomen welke prestaties wij voor de jaren 2016 tot en met 2018 van uw instelling verwachten.

Subsidiegrondslag

Ingevolge artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht wordt subsidie verstrekt op basis van de artikelen van de "Algemene Subsidieverordening Venlo (ASV)" (te vinden op de website van de gemeente Venlo; www.venlo.nl).

Overwegingen

Op basis van de ASV moet de subsidieaanvraag voor 1 oktober 2014 zijn ingediend. Met de indiening van uw subsidieaanvraag d.d. xxxx (ingeboekt onder nummer 14 /xxxx) is aan deze voorwaarde voldaan.

Daarnaast menen wij dat gelet op de toepasselijke regelgeving de subsidieaanvraag voldoet aan de vastgestelde subsidiecriteria.

Verplichtingen van de subsidieontvanger

U dient te voldoen aan de verplichtingen die op u rusten op grond van de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene subsidieverordening Venlo.

Verder worden u nog de volgende verplichtingen opgelegd:

- Het ten uitvoer brengen van de activiteiten en voldoen aan de prestaties zoals opgenomen in uw aanvraag, onder het kopje subsidieactiviteit in deze brief en uitgewerkt in de bijlage Prestatieafspraken.
- Het tijdig en vooraf melden van tussentijdse wijzigingen op welk vlak dan ook, en voor zover relevant voor de subsidieverlening.
- Periodiek en wel elk jaar voor xx vindt met uw instelling een bestuurlijk voortgangsoverleg plaats. Ter voorbereiding op dit voortgangsoverleg draagt uw instelling zorg voor tijdige aanlevering van een halfjaarlijkse rapportage, waarin op alle punten van de prestatieafspraken wordt gerapporteerd.
- U dient een risicoreserve te vormen tot maximaal 15% van de jaarlijkse subsidie aan uw instelling. Hiertoe verwijzen wij u verder naar het kopje 'Subsidievaststelling'.

Indien niet (geheel) en/of tijdig wordt voldaan aan de verplichtingen, als ook indien de beoogde resultaten/resultaatdoelstellingen niet (geheel) worden behaald, moet u er rekening mee houden dat de subsidieverlening tussentijds kan worden gewijzigd en/of de subsidie lager, dan wel op nihil kan worden vastgesteld.

Bevoorschotting

De subsidie wordt bevoorschot (art. 7, lid 1, AsV). Bevoorschotting van het subsidiebedrag van € xxxx vindt plaats door uitbetaling in twee gelijke termijnen, te weten in de eerste en de zevende maand van het subsidiejaar. Dit betekent dat in januari een bedrag van € xxxx en in juli een bedrag van € xxxx wordt overgemaakt op uw bankrekeningnummer xxxx onder vermelding van structurele subsidie 2015.

Subsidievaststelling

De vaststelling van de meerjarige subsidie vindt jaarlijks plaats op basis van een door u in te dienen inhoudelijk jaarverslag en financieel verslag (jaarrekening) over de uitgevoerde activiteiten. Zowel in het jaarverslag als in de jaarrekening zullen in ieder geval alle punten van de Prestatieafspraken expliciet en voor ons inzichtelijk verantwoord moeten bevatten. De jaarrekening zal voorzien moeten zijn van een goedkeurende accountantsverklaring waarbij tevens geoordeeld wordt dat de subsidie rechtmatig is besteed. De jaarrekening dient inzicht te geven in de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Jaarverslag en jaarrekening dient u tijdig in te dienen, dat wil zeggen voor 1 mei van elk jaar (artikel 16 Algemene subsidieverordening Venlo). Het te laat indienen van de aanvraag leidt in beginsel tot een negatieve beslissing en derhalve tot het terugvorderen van de verleende subsidiegelden.

Met nadruk wordt erop gewezen dat inhoudelijke wijzigingen in de kosten en/of inkomsten tijdig en vooraf gemeld dienen te worden aan ons college. Indien de kosten hoger uitvallen blijft de gemeentelijke subsidie gehandhaafd op het maximale bedrag.

Bij lagere kosten kan een eventueel overschot worden toegevoegd aan een door u aan te houden risicoreserve (egaliseringsreserve in de zin van artikel 4:72, Awb). Het plafond van de risicoreserve bepalen wij op 15 % van de jaarlijkse subsidie aan uw instelling. Wanneer als gevolg van een overschot het plafond van de risicoreserve wordt overschreden, kan dit leiden tot een dienovereenkomstige lagere vaststelling van de subsidie en terugvordering van de teveel ontvangen subsidie. Ook kan alsdan een tussentijdse wijziging van de subsidieverlening aan de orde zijn.

Voor wat betreft het vormen van een egaliseringsreserve is voor u verder nog het volgende van belang. Indien u uw activiteiten geheel of gedeeltelijk beëindigt, de subsidieverlening wordt ingetrokken of de rechtspersoon wordt ontbonden, bent u aan ons een vergoeding verschuldigd. Een vergoeding naar evenredigheid van de mate waarin de subsidie aan de risicoreserve heeft bijgedragen (artikel 4:72, lid 5, Awb).

Indien wijzigingen niet tijdig en vooraf gemeld worden kan de subsidie lager c.q. op nihil worden vastgesteld.

Social Return

Gemeente Venlo wil de deelname van de Venlose burgers aan het arbeidsproces vergroten zodat meer Venlonaren in staat zijn zelfstandig een inkomen te verwerven. Risicogroepen verdienen hierbij extra aandacht. Hierbij maken wij actief gebruik van het instrument 'social return on investment'. Dit instrument koppelt opdrachten en aanbestedingen van de gemeente aan verplichtingen bij de contractpartij op het gebied van bijvoorbeeld inschakeling van bepaalde doelgroepen. Ook bij het verlenen van subsidies streeft gemeente Venlo naar een optimale inzet van en profijt voor haar burgers. Daarom verzoeken wij u bij de uitvoering van de activiteiten waarvoor u deze subsidie ontvangt zoveel mogelijk burgers van de gemeente Venlo te betrekken die voor hun inkomen (al dan niet gedeeltelijk) afhankelijk zijn van een gemeentelijke uitkering. Over de uitwerking hiervan vindt met uw organisatie overleg plaats.

Informatie

Voor nadere informatie over dit besluit kunt u contact opnemen met dhr. B.T.V. Ellenbroek (tel. +31 77 3596170).

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kunt u, evenals een andere belanghebbende, op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na bekendmaking daarvan (zie dagtekening) bezwaar maken bij burgemeester en wethouders van Venlo, Postbus 3434, 5902 RK Venlo. Tevens kan alsdan, indien onverwijld spoed dat vereist, de voorzieningenrechter van de rechtbank Roermond (sector bestuursrecht) verzocht worden een voorlopige voorziening te treffen.

Wij wensen u veel succes bij het uitvoeren van uw activiteiten.

Hoogachtend, Burgemeester en wethouders van Venlo,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlage budget-/prestatieafspraken Theater de Maaspoort 2015

Kernactiviteiten (realisatie 2013 / prognose 2015)

Product	Aantal		Bezoekersaantallen	
	2013	2015	2013	2015
Professionele voorstellingen				
Cabaret/comedy	38			
Dans	9			
Familie-/kindervoorstellingen	21			
Klassiek	23			
Musical/show	29			
Muziek	41			
Opera	5			
Toneel	24			
Speciaal theater	2			
Schoolvoorstellingen	10		3.865	
subtotaal	202		54.203	
Amateurvoorstellingen				
Muziek/theater	28		10.041	
Carnavalsconcerten	11		9.231	
Voorstellingen door scholen	1		676	
Dans	5		3.250	
Blaasmuziek	8		4.460	
subtotaal	53		27.658	
Totaal	255		81.861	
Vaste samenwerkingsprojecten				
Met Theater de Garage: Serie literaire solovoortellingen				
Met Domani: Programma klassieke muziek				
Rondje Cultuur: Gouden Kijkwijzer/CKV voor VO				
Festival Ouverture: Opening culturele seizoen				
...				
Totaal				

Gezamenlijke Beleidsagenda cultuur (Cultuurplatform Venlo)

Speerpunten	Activiteiten 2016
Collectieve promotie & marketing	De Maaspoort is trekker van de werkgroep Collectieve promotie & marketing. De Maaspoort draagt in 2015 zorg voor het samenstellen en opstarten van deze werkgroep en het opstellen van een jaarprogramma 2016, ter vaststelling in de kerngroep van het Cultuurplatform Venlo).
Horizontale programmering	De Maaspoort is bereid deel te nemen aan activiteiten Horizontale programmering, afhankelijk van de voorstellen van de betreffende werkgroep.
Cultuureducatie basisonderwijs	De Maaspoort is bereid deel te nemen aan activiteiten Cultuureducatie basisonderwijs, afhankelijk van de voorstellen van de betreffende werkgroep.
Cultuur in de wijk	De Maaspoort is bereid deel te nemen aan activiteiten Cultuur in de wijk, afhankelijk van de voorstellen van de betreffende werkgroep.
Regionalisering	De Maaspoort is bereid deel te nemen aan activiteiten Regionalisering, afhankelijk van de voorstellen van de betreffende werkgroep.

Deelname aan Cultuurplatform Venlo	- lid kerngroep - trekker werkgroep Collectieve promotie & marketing
Deelname aan Cultuurfonds Venlo	€ 19.000

Functioneren

Krachtenveld	Analyse huidige situatie	Verbetermaatregel
Bestuur: Code Cultural Governance	De Maaspoort volgt de Code Cultural Governance (CCG). De 9 punten van CCG zijn in de vergaderingen 27 maart, 22 mei en 18 september 2014 in de Raad van Toezicht besproken. Vastgesteld is door de leden Raad van Toezicht dat de CCG op een juiste wijze gevolgd wordt. Op twee punten kan nog worden verbeterd.	Profielschets leden RvT dient opnieuw vastgesteld te worden. Nevenfuncties dienen nog vermeld te worden op de website.
Klanten: Klanttevredenheidsonderzoek	De Maaspoort voert periodiek Klanttevredenheidsonderzoek uit op de kwaliteit van: de voorstelling, de theaterzalen (zicht, stoelen, beenruimte), niet-personele service (website, reserveren), bereikbaarheid (parkeren), gebouw, ontvangst personeel en horeca (foyers, Luif). De overall klanttevredenheid in seizoen 2013/2014 was: 8.0. De Maaspoort stelt zich ten doel op gemiddeld 8,5 uit te komen. Het onderdeel parkeren wordt het laagst gescoord (7.0).	In 2015 wordt het klanttevredenheidsonderzoek gekoppeld aan het CRM-systeem.
Organisatie: Certificering	De Maaspoort volgt geen specifieke Certificeringsnorm om de kwaliteit van de organisatie te monitoren. Wel is De Maaspoort lid van de VSCD. Mogelijk komt de VSCD met een branche-certificering.	
Financiën: Managementbrief accountant	Bij de accountantsverklaring wordt standaard een managementbrief gevoegd met bevindingen over de administratieve organisatie en interne beheersing. In de managementbrief 2014 constateert de accountant dat de administratieve organisatie en de interne beheersing op orde zijn, maar dat nog verbeteringen mogelijk zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Interne beheersingsmaatregelen vastleggen in procedurebeschrijvingen. - Itix-applicatie laten certificeren conform ISAE-3402. - Optimaliseren debiteurenbeleid en sneller incasseren van de vorderingen. 	De Maaspoort neemt deze aanbevelingen over en voert deze in 2015 uit.

9 Beleidsuitgangspunten subsidieverlening

9.1 Basisvoorzieningen

Theater De Maaspoort

Theater De Maaspoort ontvangt in 2015 € 1.922.895 aan structureel subsidie. Voor de jaren daarna zijn de volgende subsidie beschikbaar:

- 2016: € 1.915.464
- 2017: € 1.908.034
- 2018: € 1.900.603

Voor de budgetcorrectie Maaspoort als gevolg van afwijkende berekeningsmethodiek loonprijscompensatie wordt een afzonderlijk voorstel gedaan bij de Vorap 2015.

Wij subsidiëren Theater De Maaspoort voor de volgende kernactiviteiten:

- Bieden van een gevarieerd programma professionele voorstellingen podiumkunst;
- Bieden van een aanbod schoolvoorstellingen;
- Podium bieden aan amateurvoorstellingen;
- Opzetten en deelnemen aan samenwerkingsprojecten.

Van Theater De Maaspoort verwachten wij een actieve bijdrage aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Die bijdrage heeft betrekking op het coördineren van de werkgroep Collectieve promotie & marketing door zorg te dragen voor het ontwikkelen en uitvoeren van een concreet jaarprogramma, samen met partnerorganisaties. De Maaspoort krijgt daartoe op aangeven van de kerngroep van het Cultuurplatform Venlo de beschikking over uitvoeringsbudget uit het Cultuurfonds Venlo. Daarnaast neemt De Maaspoort de inspanningsverplichting op zich om waar mogelijk en zinvol deel te nemen aan programma's en projecten van de andere werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. De Maaspoort is ook lid van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo.

De Maaspoort draagt jaarlijks € 19.000 bij aan het Cultuurfonds Venlo, omstreeks 1 % van het subsidiebedrag.

Bovengenoemde uitgangspunten vormen de basis voor een komend najaar op te stellen subsidiebeschikking 2016-2018 met concrete prestatieafspraken 2016.

Openbare Bibliotheek Venlo

De Openbare Bibliotheek Venlo ontvangt in 2015 € 1.754.861 aan subsidie. Voor de jaren daarna zijn de volgende subsidie beschikbaar:

- 2016: € 1.573.861
- 2017: € 1.490.861
- 2018: € 1.482.861

In 2011 is besloten om de inkoop van e-content door bibliotheken landelijk te centraliseren. Daarbij hoort ook een uitname uit de algemene uitkering, omdat de lokale bibliotheken deze taak niet meer uit gaan voeren. De uitname startte in 2015, bij het in werking treden van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen. Dit leidde tot een korting op het gemeentefonds. Het College heeft in haar vergadering d.d. 15 juli 2014 besloten op basis van de vastgestelde uitgangspunten en spelregels deze korting door het Rijk één-op-één terug te leggen naar het betreffende beleidsveld en besloten om ingaande het subsidiejaar 2015 de subsidie te verminderen met de volgende stappen; € 47.000 (2015), € 53.000 (2016), € 61.000 (2017) tot € 69.000 (2018).

Een aanvullende bezuinigingstaakstelling van € 100.000 is voor 2015 uitgesteld (amendement 7 van november 2014) met de opdracht aan ons college om “te onderzoeken of er mogelijkheden zijn de bezuiniging vanaf 2016 op te vangen zonder afbreuk te doen aan de voorzieningen die de Openbare Bibliotheek levert.” Dat onderzoek is nu gaande. De afgelopen maanden zijn verkennende gesprekken gevoerd met de bibliotheek en de betrokken wethouders. Op 16 maart 2015 is een workshop Brede Bieb georganiseerd met beleidsmedewerkers van de gemeente op het terrein van Welzijn en Sociale Zaken en management en RvT van de bibliotheek. Afsproken is dat wordt uitgewerkt welke rol de bibliotheek kan vervullen in het sociale domein en in het concept Huizen van de Wijk, in aanvulling en samenhang met andere partners die daarin actief zijn. Het onderzoek richt zich op de vraag wat de bibliotheek in de door haar beoogde ontwikkeling tot Brede Bieb en vanuit haar kerncompetenties kan betekenen in maatschappelijke opgaven in het sociale domein. De Bibliotheek als partner in Huizen van de Wijk is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Deze ontwikkeling betekent voor de bibliotheek een herpositionering, waarbij de organisatie de focus verbreedt richting sociaal domein.

Voor wat betreft de te subsidiëren kernactiviteiten gaan wij er voorsnog van uit dat deze betrekking hebben op de hoofdfuncties van de bibliotheek:

1. Beschikbaar stellen van kennis & informatie;
2. Mogelijkheden bieden tot ontwikkeling & educatie;
3. Bevorderen van het lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting & debat;
5. Laten kennismaken met kunst & cultuur.

In de komende maanden zal duidelijk worden hoe deze hoofdfuncties kunnen worden ingevuld voor zowel het sociale domein als het culturele domein en welke prestatieafspraken wij daarover kunnen maken. Deze uitkomsten zullen wij verwerken in de meerjarige subsidiebeschikking 2016-2018 en de prestatieafspraken 2016.

Specifiek op het culturele domein verwachten wij van de bibliotheek een actieve bijdrage aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Die bijdrage heeft betrekking op het coördineren van de werkgroep Cultuur in de Wijk door zorg te dragen voor het ontwikkelen en uitvoeren van een concreet jaarprogramma, samen met partnerorganisaties. De bibliotheek krijgt daartoe op aangeven van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo de beschikking over uitvoeringsbudget uit het Cultuurfonds Venlo. Daarnaast neemt de bibliotheek de inspanningsverplichting op zich om waar mogelijk en zinvol deel te nemen aan programma's en projecten van de andere werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. De bibliotheek is ook lid van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo.

De bibliotheek draagt jaarlijks € 17.000 bij aan het Cultuurfonds Venlo, omstreeks 1 % van het subsidiebedrag.

Bovengenoemde uitgangspunten vormen de basis voor een komend najaar op te stellen subsidiebeschikking 2016-2018 met concrete prestatieafspraken 2016.

Kunstencentrum Venlo

De Kunstencentrum Venlo (KCV) ontvangt in 2015 € 829.882 aan subsidie. Voor de jaren daarna zijn de volgende subsidie beschikbaar:

- 2016: € 829.882
- 2017: € 829.882
- 2018: € 829.882

Deze bedragen zijn exclusief de loonsommen van de gedetacheerd medewerkers. In 2015 bedraagt deze loonsom € 324.883. Conform de afspraken die zijn vastgelegd in de *Samenwerkingsovereenkomst Stichting Kunstencentrum Venlo en gemeente Venlo*, worden

door gemeente Venlo de loonkosten betaald van een aantal medewerkers die in dienst zijn van gemeente Venlo en bij het Kunstencentrum om niet gedetacheerd zijn. Indien de detachering van een personeelslid en daarmee ook het dienstverband eindigt, verhoogt gemeente de jaarlijks aan het Kunstencentrum te verlenen subsidie met het bedrag dat overeenkomt met de loonsom.

Wij subsidiëren KCV om de inwoners van Venlo de gelegenheid te bieden kunst- en cultuuronderwijs te genieten tegen een betaalbare prijs, met bijzondere aandacht voor kunsteducatie & talentontwikkeling (educatieve activiteiten op school en het eigen vrijetijdsaanbod) en kunstbeoefening & projecten (ondersteunen van amateurs, initiatieven in de wijk en evenementen). We onderscheiden de volgende kernactiviteiten:

- Basiskunsteducatie op scholen PO;
- Kunsteducatie/vrije tijdsaanbod op locaties van het kunstencentrum;
- Talentontwikkeling in de regio;
- Loket voor projecten en steunpunt kunsteducatie PO en VO;
- Ondersteuning amateurkunst;
- Inzet cultuurcoach (cultuur in de buurt, Rondje Cultuur, informatieavonden).

Van KCV verwachten wij een actieve bijdrage aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Die bijdrage heeft betrekking op het coördineren van de werkgroep Cultuureducatie (basis)onderwijs) door zorg te dragen voor het ontwikkelen en uitvoeren van een concreet jaarprogramma, samen met partnerorganisaties. KCV krijgt daartoe op aangeven van de kerngroep van het Cultuurplatform Venlo de beschikking over uitvoeringsbudget uit het Cultuurfonds Venlo. Daarnaast neemt KCV de inspanningsverplichting op zich om waar mogelijk en zinvol deel te nemen aan programma's en projecten van de andere werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. KCV is ook lid van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo.

KCV draagt jaarlijks € 11.000 bij aan het Cultuurfonds Venlo, omstreeks 1 % van het subsidiebedrag.

Bovengenoemde uitgangspunten vormen de basis voor een komend najaar op te stellen subsidiebeschikking 2016-2018 met concrete prestatieafspraken 2016.

Museum van Bommel van Dam

Voor Museum van Bommel van Dam (MvBvD) is in 2015 een bedrag van € 1.046.000 beschikbaar (exclusief kosten backoffice). Voor de jaren daarna zijn de volgende bedragen beschikbaar:

- 2016: € 1.078.000
- 2017: € 1.078.000
- 2018: € 1.078.000

MvBvD is nu nog een gemeentelijke instelling. Het ligt in de bedoeling het museum te verzelfstandigen, maar ook te herpositioneren. De herpositionering moet er voor zorgen dat MvBvD:

- Een onderscheidend en aantrekkelijk profiel krijgt als collectiemuseum;
- Meer publiek trekt en zich meer verbonden weet met de Venlose en regionale samenleving;
- Meer op eigen benen komt te staan, ook financieel.

Met het Limburgs Museum tekent zich een verdergaande samenwerking af aan shared services. Qua huisvesting worden momenteel verschillende scenario's uitgewerkt.

Van MvBvD verwachten wij een actieve bijdrage aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Die bijdrage heeft betrekking op het mede-coördineren van de

werkgroep Horizontale programmering, door zorg te dragen voor het ontwikkelen en uitvoeren van een concreet jaarprogramma, samen met partnerorganisaties. MvBvD krijgt daartoe op aangeven van de kerngroep van het Cultuurplatform Venlo de beschikking over uitvoeringsbudget uit het Cultuurfonds Venlo. Daarnaast neemt MvBvD de inspanningsverplichting op zich om waar mogelijk en zinvol deel te nemen aan programma's en projecten van de andere werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. MvBvD is ook lid van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo.

MvBvD draagt jaarlijks € 11.000 bij aan het Cultuurfonds Venlo, omstreeks 1% van de gemeentelijke bijdrage.

Zolang Museum van Bommel van Dam geen zelfstandige stichting is, zal er niet gewerkt worden met een subsidiebeschikking. Ook stellen we voor nog even te wachten met het maken van budget-prestatieafspraken met het museum. De richting waarin het museum zich moet ontwikkelen qua profiel, organisatie en huisvesting zijn nog te zeer onderwerp van planontwikkeling.

Poppodium Grenswerk

Poppodium Grenswerk ontvangt in 2015 € 549.036 aan structureel subsidie. Voor de jaren daarna zijn de volgende subsidies beschikbaar:

- 2016: € 549.036
- 2017: € 549.036
- 2018: € 549.036

Wij subsidiëren Grenswerk voor de volgende kernactiviteiten:

- Bieden van een gevarieerd programma professionele popconcerten;
- Met het programma Popshop in samenwerking met KCV werken aan talentontwikkeling van lokale bands;
- Popmuziek inbedden in cultuureducatieprogramma's op scholen;
- Zorgen voor samenhang met andere podia, variërend van de popcafe's tot en met De Maaspoort, voor grootschalige popconcerten;
- Zich als popcentrum profileren op (eu-)regionaal niveau en daar gericht promotie en marketing op in te zetten;
- Bijdragen aan culturele levendigheid in de stad door in samenwerking met andere instellingen grote publieksmanifestatie neer te zetten (o.a. Zomerparkfeest).

Van Grenswerk verwachten wij een actieve bijdrage aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Die bijdrage heeft betrekking op het mede coördineren van de werkgroep Horizontale programmering, door zorg te dragen voor het ontwikkelen en uitvoeren van een concreet jaarprogramma, samen met partnerorganisaties. Grenswerk krijgt daartoe op aangeven van de kerngroep van het Cultuurplatform Venlo de beschikking over uitvoeringsbudget uit het Cultuurfonds Venlo. Daarnaast neemt Grenswerk de inspanningsverplichting op zich om waar mogelijk en zinvol deel te nemen aan programma's en projecten van de andere werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. Grenswerk is ook lid van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo.

Grenswerk draagt jaarlijks € 5.000 bij aan het Cultuurfonds Venlo, omstreeks 1 % van het subsidiebedrag.

Bovengenoemde uitgangspunten vormen de basis voor een komend najaar op te stellen subsidiebeschikking 2016-2018 met concrete prestatieafspraken 2016.

Limburgs Museum

Zoals eerder gesteld bestaat er geen subsidierelatie tussen de gemeente en het Limburgs Museum. Voor de gemeente is het museum van grote waarde vanwege de vele bezoekers, de rol in het culturele leven en als beoogd samenwerkingspartner voor Museum van Bommel van Dam. Ook het gebouw, een ontwerp van architect Jeanne Dekkers, is een belangrijk landmark in het centrum. Het Limburgs Museum noemt zich een *familie museum dat verhalen vertelt die je raken, met spraakmakende en vernieuwende wissel tentoonstellingen, familieactiviteiten en evenementen. De kwart miljoen jaar collectieve geschiedenis van Limburg wordt op een aantrekkelijke manier verteld.*

LM wil een actieve bijdrage leveren aan de uitvoering van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur. Die bijdrage heeft betrekking op het mede-coördineren van de werkgroep Regionalisering, in nauwe afstemming met de gemeente. LM krijgt daartoe op aangeven van de kerngroep van het Cultuurplatform Venlo de beschikking over uitvoeringsbudget uit het Cultuurfonds Venlo. Daarnaast neemt LM de inspanningsverplichting op zich om waar mogelijk en zinvol deel te nemen aan programma's en projecten van de andere werkgroepen van het Cultuurplatform Venlo. LM is ook lid van de kerngroep van Cultuurplatform Venlo.

LM draagt jaarlijks € 12.000 bij aan het Cultuurfonds Venlo.

9.2 Meerjarenvoorzieningen

Tot de Meerjarenvoorzieningen rekenen we:

- Middelgrote en kleinere organisaties met een doorlopend professioneel aanbod;
- Amateurkunst en volkscultuur;
- Evenementen.

Middelgrote en kleinere organisaties

Onder de middelgrote organisaties met een doorlopend professioneel aanbod vallen: Theater de Garage, Filmhuis De Nieuwe Scene, Keramiekcentrum De Tiendschuur en Omroep Venlo. Aan kleinere meerjarenvoorzieningen met wie we een subsidierelatie hebben kennen we: Venloos Carillon, Stichting Bel Arte Belfeld, Culturele raad Tegelen, de Tegelse Zieken- en Bejaardenomroep, het Franz Pfanner Huis Arcen, Missiemuseum Steyl en accommodatie Openluchttheater de Doolhof.

Voor deze functies zijn in 2015 en de jaren daarna de volgende subsidies beschikbaar:

Meerjarenvoorziening	2015	2016	2017	2018
Theater de Garage	61.663	61.663	61.663	61.663
Filmhuis De Nieuwe Scene	73.080	73.080	73.080	73.080
De Tiendschuur	180.654	180.654	180.654	180.654
Omroep Venlo	255.204	255.204	255.204	255.204
Venloos Carillon	2.091	2.091	2.091	2.091
Stichting Bel Arte Belfeld	4.369	4.369	4.369	4.369
Culturele raad Tegelen	10.628	10.628	10.628	10.628
Tegelse Zieken- en Bejaardenomroep	1.136	1.136	1.136	1.136
Franz Pfanner Huis Arcen	4.218	4.218	4.218	4.218
Missiemuseum Steyl	13.410	13.410	13.410	13.410
Openluchttheater de Doolhof	24.544	24.544	24.544	24.544
Bonnefantzen Kunstuitleen	6.847	0	0	0
Amateurkunst en Volkscultuur	409.586	409.586	409.586	409.586

Net als bij de basisvoorzieningen geldt dat we voor de meerjarenvoorzieningen willen werken met meerjarige subsidiebeschikkingen voorzien van budget-prestatieafspraken, maar dan meer op hoofdlijnen. In beginsel kunnen de afspraken zich beperken tot de kernactiviteiten (producten en bezoekersaantallen). Deze afspraken worden de komende maanden nader uitgewerkt, en worden vastgesteld bij de subsidieverlening 2016 dit najaar.

Voor Omroep Venlo stond in de begroting 2015 aanvankelijk een structurele subsidiekorting opgenomen van € 10.000 in 2015, oplopend naar € 20.000 in 2016 tot € 40.000 in 2017. Het college heeft bij de behandeling van de begroting besloten deze korting te laten vervallen. Het terugdraaien van de korting is voor 2015 binnen de cultuurbegroting opgevangen. Voor het terugleggen van de bezuiniging op Omroep Venlo vanaf 2016 wordt een afzonderlijk voorstel gedaan bij de Vorap 2015.

Voor het Venloos Carillon stond in het Uitvoeringsprogramma 2014 een subsidiekorting opgenomen van omstreeks 20%. Tijdens de behandeling van de begroting heeft het college toegezegd deze korting te schrappen, evenals de halvering van de vergoeding aan de beiaardier voor de bespelingen van het carillon. Het terugdraaien van deze kortingen is binnen de cultuurbegroting opgevangen.

Amateurkunst en Volkscultuur

Bij het verlenen van subsidies Amateurkunst en Volkscultuur wordt al gebruik gemaakt van verlening voor een periode van vier jaren. Eind 2013 zijn de subsidies voor de verenigingen verleend, en de looptijd is tot en met 2017. Bij de herijking van de subsidies willen we de subsidieregels voor verenigingen amateurkunst dan ook niet wijzigen. Ook is het begrote bedrag voor Amateurkunsten niet gewijzigd.

Evenementen

Op dit moment loopt de herijking van het Evenementenbeleid via een separaat traject. Het maakt dan ook geen deel uit van de herijking van het cultuurbeleid.

9.3 Subsidieregelingen eenmalige activiteiten

Ten aanzien van de subsidies eenmalige activiteiten heeft tijdens de cultuurplanperiode 2011-2015 een herijking plaats gevonden en de nieuwe regels zijn ingegaan met ingang van 2014. Van het beschikbare budget van € 71.000 stellen wij voor een nog vast te stellen deel aan te wenden als jaarlijkse voeding van het Cultuurfonds Venlo. Het resterende bedrag kan beschikbaar blijven voor incidentele activiteiten die niet passen binnen de programma's en projecten van de Gezamenlijke Beleidsagenda Cultuur van het Cultuurplatform Venlo.

10 Overzicht Subsidies 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
1. Basisvoorzieningen				
Theater de Maaspoort	1.922.895	1.915.464	1.908.034	1.900.603
Openbare bibliotheek	1.754.861	1.573.861	1.490.861	1.482.861
Poppodium Grenswerk	549.036	549.036	549.036	549.036
Kunstencentrum – exploitatie	829.882	829.882	829.882	829.882
Kunstencentrum - gedetacheerden	324.883	324.883	324.883	324.883
Museum van Bommel van Dam	1.093.000	1.078.000	1.078.000	1.078.000
2. Meerjarenvoorzieningen				
Middelgrote organisaties				
Theater de Garage	61.663	61.663	61.663	61.663
Filmhuis De Nieuwe Scene	73.080	73.080	73.080	73.080
De Tiendschuur	180.654	180.654	180.654	180.654
Omroep Venlo	255.204	255.204	255.204	255.204
Venloos Carillon	2.091	2.091	2.091	2.091
Stichting Bel Arte Belfeld	4.369	4.369	4.369	4.369
Culturele raad Tegelen	10.628	10.628	10.628	10.628
Tegelse Zieken- en Bejaardenomroep	1.136	1.136	1.136	1.136
Franz Pfanner Huis Arcen	4.218	4.218	4.218	4.218
Missiemuseum Steyl	13.410	13.410	13.410	13.410
Openluchttheater de Doolhof	24.544	24.544	24.544	24.544
Bonnefantzen Kunstuitleen	6.847	0	0	0
Amateurkunst en Volkscultuur	409.586	409.586	409.586	409.586
3. Eenmalige activiteiten Cultuur				
Eenmalige subsidies cultuur	72.958	57.958	57.958	57.958
Projecten Beeldende Kunst	58.970	58.970	58.970	58.970
Jeugdcultuurfonds Venlo	38.183	38.183	38.183	38.183
Werk- en impulsbudgetten				
Cultuurmanifest	30.498	89.812	89.812	89.812
Bijdrage aan Cultuurfonds Venlo	0	55.000	55.000	55.000
Bespelingen door beiaardier	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal	7.734.596	7.623.632	7.533.202	7.517.771

Bijlage: artikel over lokale cultuurfondsen

Lokale cultuurfondsen: nieuwe vormen geven nieuwe impulsen (artikel MMNieuws, mei 2014)

Van oudsher kennen we op het terrein van cultuur diverse soorten fondsen. Traditioneel zijn deze te onderscheiden in puur private initiatieven en fondsen die opereren als uitvoeringsorganisatie van een overheid. Bekende voorbeelden van particuliere initiatieven zijn op landelijk niveau het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Van de Ende-foundation en op lokaal niveau organisaties als Fonds 1818 in Den Haag en de kfHeinstichting in Utrecht. Fondsen die als uitvoeringsorganisatie werken hebben een publiek karakter doordat ze hun middelen van de overheid krijgen en de overheid toeziet op de besteding van de middelen. Een landelijk voorbeeld hiervan is het Fonds Cultuurparticipatie en een lokaal voorbeeld is het Amsterdams Fonds voor de Kunsten.

De laatste tijd zien we op dit vlak veel nieuwe initiatieven. Een kenmerk hiervan is dat de fondsen een meer hybride karakter krijgen: overheid en particuliere sector zoeken elkaar op en maken samen nieuwe typen vermogensfondsen met nieuwe soorten doelstellingen. In dit artikel wordt een overzicht van de recente ontwikkelingen geboden. Tijdens de BMC- cultuurconferentie van 7 april 2014 stond het Cultuurfonds Leiden in de schijnwerper. Dit fonds, dat een opmerkelijke bijdrage levert aan het versterken van de cultuursector, geldt als een exponent van wat er mogelijk is met nieuwe vormen van publiek-private stimuleringsmiddelen. Cultuurfonds Leiden is een publiek-privaat initiatief van Fonds 1818 (vermogensfonds uit Den Haag), de Kamer van Koophandel en Gemeente Leiden, in eerste instantie bedoeld om de cultuursector te professionaliseren.

Marktverruiming

Het Cultuurfonds is geen traditioneel subsidieloket, maar een investeringsfonds. De eerste drie jaar van het fonds (2009 – medio 2012) stonden in het teken van structuurversterking van de sector en het bevorderen van ondernemerschap en samenwerking (opzet overlegstructuren, publicitaire bundeling, economisch onderzoek, afstemming agenda's, gezamenlijke conceptontwikkeling etc.). Sinds enige tijd is de doelstelling van het fonds aangescherpt en richt het zich meer op het aanjagen van de samenwerking tussen cultuur en andere sectoren (bedrijfsleven, de bio-science, het onderwijs, de wetenschap, het vastgoed, de zorg, de sport, de binnenstadsondernemers). De gedachte is dat cultuur verbindingen tot stand kan brengen tussen alle partijen die in de stad actief zijn en op die manier zijn eigen markt kan verruimen. Op die manier weet het fonds de vraag naar cultuur en de financieringsmogelijkheden voor cultuur te vergroten. Belangrijk voor het functioneren van het Cultuurfonds Leiden is de rol van de directeur (op dit moment Michaël Roumen) die als cultuurmakelaar een belangrijke aanjaagrol heeft in Leiden. Hij is de 'matchmaker', degene die partijen met elkaar in contact brengt, projecten lostrekt en het bedrijfsleven benadert. In feite opereert hij als een soort intendant, dat wil zeggen als een stedelijke supervisor die naar eigen inzicht lijnen naar de toekomst uitzet en snel kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen ('snelle interventiemacht'). De rol van de Leidse cultuurmakelaar is tamelijk uniek: er zijn in Nederland niet veel andere voorbeelden van. Met een werkbudget van € 400.000,— op jaarbasis (de helft afkomstig van de gemeente Leiden, de andere helft van Fonds 1818) weet het Cultuurfonds Leiden een forse multiplier te realiseren. Het fonds is namelijk vrijwel nooit de enige partij die bijdraagt. De gemiddelde bijdrage die het fonds levert aan projecten wordt ieder jaar iets lager. In 2010 was het bijna 24%, in 2013 nog slechts 11%. Met die 11% weet het fonds aanzienlijke additionele donaties los te maken bij tal van (private en publieke) partijen. De 28 projecten die in 2013 door het fonds werden ondersteund hadden ruim 1,6 mln. euro aan gezamenlijke inkomsten.

Nieuwe initiatieven

Opmerkelijk is de manier waarop het cultuurfonds opereert, te weten snel en zonder bureaucratische rompslomp. De praktische wijze waarop de cultuurmakelaar de initiatiefnemers tegemoet treedt en verder helpt wordt zeer op prijs gesteld. Er zijn ook aantoonbaar resultaten waarop het cultuurfonds kan bogen. Zo zou de presentatie, uitvoering en registratie van de cyclus

Leidse koorboeken nooit mogelijk zijn geweest zonder de steun van het fonds. Ook de Van Doesburgtentoonstelling waarmee de Lakenhal zich in 2010 profileerde zou zonder het fonds waarschijnlijk niet zijn gerealiseerd. Een aantal nieuwe festivals heeft dankzij het cultuurfonds het licht gezien: de Nacht van Kunst & Kennis, het Jazz-harp festival, de Nacht van de Viool, De Leidse Olympus en Beelden van Leiden. Ook zijn Signatures (de Leidse Cultuurweken) en de Verassende Winkelweekenden ontstaan mede dankzij het Cultuurfonds.

Dankzij de focus van het fonds op marktverruiming wordt er nu door een aantal bedrijven in Leiden (en daarbuiten) actief contact gezocht met de Leidse culturele organisaties. In dit licht is het initiatief van het fonds om een Cultuurmeccenasprijs in te stellen ook een hele strategische: hiermee worden enerzijds de ondernemers die de cultuur weten te vinden in het zonnetje gezet en worden anderzijds de ondernemers die dit niet doen misschien op een idee gebracht. Een positief effect van het fonds op het Leidse culturele klimaat is ook het feit dat als gevolg van de gerealiseerde projecten en initiatieven er culturele makers naar de stad komen om er te werken en te wonen. Een concreet voorbeeld is het PS Theater, dat zich mede dankzij de inzet van het cultuurfonds in Leiden heeft gevestigd. De bemoeienis van het fonds met het stimuleren en beheren van werkruimten en broedplaatsen kan ook in dit licht worden gezien.

Cultuurfonds Tilburg

Tijdens de BMC-Cultuurconferentie kwam ook een variant op het Cultuurfonds Leiden ter sprake, namelijk het Cultuurfonds Tilburg. Dit is een samenwerkingsverband tussen een aantal enthousiaste ondernemingen, met de gemeente Tilburg als strategische partner. Cultuurfonds Tilburg heeft tot doel mooie en interessante cultuurprojecten mogelijk maken in Tilburg. Het fonds biedt projecten financiering, maar de kunstenaar moet zelf ook donateurs werven onder het publiek (via tilburgvoorcultuur.nl). Uiteindelijk bepaalt het publiek dus welke projecten aanspreken en gerealiseerd worden. Zodoende moet er betrokkenheid worden gecreëerd bij het publiek en wordt het ondernemerschap van de aanbieders gestimuleerd. Het cultuurfonds is door een groep twaalf Tilburgse bedrijven (zoals Van Spaendonck Groep PwC, Q-care Medical Services, Rabobank Tilburg, Achmea en Audax) tot stand gebracht. Een knelpunt is wel dat er relatief weinig beroep op het fonds wordt gedaan. Tijdens de conferentie werd geopperd dat dit misschien komt door het ontbreken van een aanjager, een bemiddelaar zoals die rol wordt vervuld door de Leidse cultuurmakelaar.]

De cultuurlening

Een ander soort fonds dat sterk in opkomst is, is de cultuurlening. Ook dit is een vorm van publiek-privaat partnerschap. In Utrecht is in maart van dit jaar de cultuurlening tot stand gebracht door provincie, gemeente, de kfheinstichting als privaat vermogensfonds en de landelijke organisatie Cultuur-Ondernemen. De cultuurlening is een zogeheten 'revolverend fonds': partijen die lenen betalen dit weer terug. Daarna wordt het geld opnieuw ingezet. De leningen variëren van duizend tot twintigduizend euro. Ze zijn bedoeld voor culturele organisaties en creatieven die bijvoorbeeld willen investeren in hun marketingstrategie, decor of nieuwe apparatuur. Onderzoek leerde dat in het culturele veld behoefte is aan kleine leningen met een lage rente. De cultuurlening functioneert al in diverse steden. In Amsterdam werkt Cultuur Ondernemen samen met de Triodos Bank. Diegenen die gebruik maken van de Amsterdamse Cultuurlening hebben ook toegang tot het training- en begeleidingprogramma van Cultuur-Ondernemen tegen een sterk gereduceerd tarief (25% voor individuele kunstenaars en creatieven, 50% voor culturele instellingen).

In Brabant is de cultuurlening een initiatief van Cultuur-Ondernemen en het Brabants kenniscentrum kunst en cultuur (Bkcc). Daar is het fonds gevuld met een bijdrage van de provincie Noord-Brabant. Na een intakegesprek bij het Bkcc volgt een financiële toetsing door Cultuur-Ondernemen. De rente en aflossing op de leningen vloeien ook hier terug in het fonds.

Cultuurfondsen voor monumenten

Het revolverende karakter van de cultuurlening is in de kunstensector een betrekkelijk nieuw fenomeen, maar wordt in de erfgoedwereld al langer toegepast. Daar is de term revolverend fonds ook gemunt. Het Nationaal Restauratiefonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds stelden al jaren

geleden in negen provincies Cultuurfondsen voor Monumenten in. Daaruit kunnen leningen met een lage rente worden verstrekt voor restauraties van particuliere monumenten. Rente en aflossing worden in het monumentenfonds teruggestort. De financiële basis voor de Cultuurfondsen voor Monumenten is gelegd door een bedrag dat Nationaal Restauratiefonds en Prins Bernhard Cultuurfonds gezamenlijk hebben gereserveerd. Dit bedrag is volgens een bepaalde sleutel over de provincies verdeeld. Cultuurfonds en Restauratiefonds hebben de in en door de provincies geworven gelden tot de hoogte van het sleutelbedrag indertijd verdubbeld. Op deze wijze is bijna 26 miljoen euro beschikbaar voor het behoud van gemeentelijke en provinciale monumenten en beeldbepalende panden in negen provincies. Ook in diverse steden bestaan dit type monumentenfondsen.

Borgstellingsfondsen voor creatieve broedplaatsen

De Triodos Bank en het Triodos Cultuurfonds hebben met de gemeente Utrecht begin 2014 een borgstellingsfonds opgericht. Doel is de start of een verbouwing van een creatieve broedplaats in de stad te stimuleren. De gemeente wil met het borgstellingsfonds de productieruimte voor creatieve ondernemers vergroten, cultureel ondernemerschap bevorderen en werkgelegenheid in de creatieve sector stimuleren. In het fonds zijn gemeentelijke gelden uit economie, werkgelegenheid en cultuur samengebracht. Het fonds is bedoeld voor de creatieve industrie, waarmee Utrecht ruimte wil scheppen naast de traditionele (gesubsidieerde) kunstensector. De creatieve Industrie, en met name gaming, is een belangrijke economische groeisector en in Utrecht sterk vertegenwoordigd. De creatieve sector komt deels tot bloei in zogenaamde creatieve broedplaatsen. Het fonds moet het starten van een broedplaats makkelijker maken. Momenteel is het in beginsel natuurlijk al mogelijk om hiervoor een bedrag te lenen bij de bank, maar eenvoudig is dat niet. Wanneer bijvoorbeeld het pand waarin de broedplaats zich bevindt geen of onvoldoende waarde vertegenwoordigt om als onderpand te dienen, is het vaak niet mogelijk een lening af te sluiten. Een garantie van het borgstellingsfonds kan dan dienen om voldoende zekerheid te bieden. Overigens is de financiële gezondheid van de broedplaats ook bepalend voor het verstrekken van zo'n lening.

Stroomlijnen kleine subsidies

De economische situatie zet aan tot herijken. Veel gemeenten overwegen ook om anders om te gaan met de kleine subsidies. De verdeling hiervan brengt namelijk buitenproportioneel veel werk met zich mee: ook voor een kleine of incidentele subsidie moet een ambtenaar bij een normaal verloop van de procedure vele stappen zetten (verplicht op basis van de Algemene wet bestuursrecht): de subsidie-aanvraag inboeken, een ontvangstbevestiging sturen, de aanvraag beoordelen op volledigheid, zo nodig schriftelijk nog om aanvullende informatie vragen, een preadvies maken voor een adviescommissie, vergaderen met de adviescommissie, een verslag maken van de bevindingen van de adviescommissie, een beschikking opstellen en versturen (voorlopige toekenning), een financiële verantwoording opvragen (na afloop van het project), een controle op rechtmatigheid en doelmatigheid plegen en schriftelijk de subsidie definitief toekennen. Als er tijdens de procedure onregelmatigheden optreden, dan komen hier nog stappen bij.

BMC adviseert gemeenten geregeld over het stroomlijnen van deze procedure. Mogelijkheden die dan worden bekeken zijn: het vereenvoudigen van de subsidiecriteria, het omzetten van subsidies in giften, het direct vaststellen van subsidies beneden een bepaalde financiële grens en het laten verdelen van de gelden door een culturele organisatie (bijvoorbeeld een kunstencentrum). Ook het uitbesteden van de afhandeling aan een fonds is dan een optie. Behalve efficiencywinst is een voordeel hiervan dat de gemeente zich dan beter kan richten op het uitzetten en bewaken van de grote lijn. Bovendien kan een privaat fonds vaak ervoor zorgen dat het geld wordt ingezet volgens een matchingsformule. Zo wordt met geld geld gemaakt en heeft iedere euro een multiplier-effect. Als het vanwege een te beperkt volume niet mogelijk is om een apart fonds te vormen, dan zijn er andere opties, zoals:

- Onderbrengen bij het Prins Bernhard Cultuurfonds als fonds-op-naam (Voordeel: volkomen geobjectiveerd systeem, professionele organisatie. Nadeel: het fonds staat op hele grote afstand van het lokale cultuurveld).

- Uitbesteden aan een lokaal particulier fonds (Voordeel: meer synergie met derdengeld; Nadeel: een voorwaarde moet zijn dat het fonds professioneel). Welke vorm ook wordt gekozen, het is goed het toezicht en de democratische controle vanuit de gemeente goed te regelen. Dit kan door het fonds te laten werken op basis van een beleidsplan dat vooraf ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de gemeente en dat de basis vormt voor de bulksubsidie van de gemeente aan het fonds. Het opstellen en beoordelen van het plan biedt de gemeenteraad de gelegenheid om kaders te stellen. Daarnaast moet er jaarlijks een financiële rekening en verantwoording aan de gemeente worden overlegd en moet het fonds zijn ingebed in een onafhankelijke en transparante rechtspersoon. Overwogen kan voorts worden vooraf al beleidskeuzes te maken wat betreft de doelen van het fonds.

Cultuurfonds voor jongeren

Een specifieke fondsvorm die de afgelopen jaren een grote vlucht heeft genomen, is het jeugdcultuurfonds. Het Jeugdcultuurfonds is een sinds januari 2009 actieve stichting, die het lesgeld betaalt voor kinderen tussen de 4 en 18 jaar die aan actieve kunstbeoefening willen doen, maar van wie de ouders daarvoor het geld niet hebben. Het Jeugdcultuurfonds is een landelijk netwerk van gemeentelijke en provinciale Jeugdcultuurfondsen. De financiering is als volgt. De rijksoverheid stelt geld ter beschikking aan gemeenten om armoede te bestrijden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om hiermee te participeren in het jeugdcultuurfonds. Inmiddels kent het fonds zodoende 25 lokale afdelingen. Ook provincies kunnen deelnemen in het fonds. Naast bijdragen van gemeenten en provincies krijgt het Jeugdcultuurfonds ook inkomsten van donateurs en fondsen die het belangrijk vinden dat kinderen de kans krijgen om muziek te maken en te dansen.